

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ก

คุณภาพของเครื่องมือ

หาคุณภาพของหลักสูตร โดยนำตัวหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แสดงความคิดเห็นเพื่อตัดสินลงในแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ จัดระดับความคิดเห็น ดังนี้

เห็นด้วย ได้ค่าระดับคะแนน +1

ไม่แน่ใจ ได้ค่าระดับคะแนน 0

ไม่เห็นด้วย ได้ค่าระดับคะแนน -1

จากนั้นหาคุณภาพของหลักสูตร โดยนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต้องสูงกว่าเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ .5 โดยใช้สูตร

$$\bar{R} = \frac{\sum R_j}{n}$$

เมื่อ \bar{R} คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่าจาก -1 ถึง +1

R_j คือ ผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญคนที่ j ให้คะแนน
-1 ถ้าไม่เห็นด้วย, 0 ถ้าไม่แน่ใจ และ +1 ถ้าเห็นด้วย

n คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 14 แสดงระดับคะแนนความคิดเห็นและค่าคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร

คะแนนความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
รายการ	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	\bar{R}
1. ความเหมาะสมขององค์ประกอบ						
หลักสูตร						
1.1 หลักการและเหตุผล						
1.1.1 หลักการข้อที่ 1	1	1	1	1	1	1.00
1.1.2 หลักการข้อที่ 2	1	1	1	1	0	0.8
1.1.3 หลักการข้อที่ 3	1	1	1	1	1	1.00
1.1.4 หลักการข้อที่ 4	0	1	1	1	1	0.8
1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
1.2.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป	1	1	0	1	1	0.8
1.2.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะ	1	1	1	1	1	1.00
1.3 โครงสร้างหลักสูตร						
1.3.1 เนื้อหาหลักสูตร						
- ความหมายของการวาดภาพ	1	1	1	1	1	1.00
- ความรู้พื้นฐานในการวาดภาพ	1	1	1	1	1	1.00
- วิธีการประยุกต์ความรู้	1	1	1	1	0	0.8
1.3.2 ระยะเวลาเรียน						
- แผนการสอนที่ 1	1	1	1	1	0	0.8
- แผนการสอนที่ 2	1	1	1	1	0	0.8
- แผนการสอนที่ 3	1	1	1	0	1	0.8
- แผนการสอนที่ 4	1	1	1	1	1	1.00
- แผนการสอนที่ 5	1	1	1	1	1	1.00
- แผนการสอนที่ 6	1	1	0	1	1	0.8
1.3.3 เวลาเรียนตลอดหลักสูตร	1	1	1	1	0	0.8

ตารางที่ 14 (ต่อ)

คะแนนความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
รายการ	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	\bar{R}
1.4 แนวการจัดกิจกรรมการเรียน						
- แผนการสอนที่ 1	1	1	1	1	1	1.00
- แผนการสอนที่ 2	1	1	1	1	0	0.8
- แผนการสอนที่ 3	1	1	1	1	1	1.00
- แผนการสอนที่ 4	1	1	1	1	0	0.8
- แผนการสอนที่ 5	1	1	1	1	1	1.00
- แผนการสอนที่ 6	1	1	1	1	0	0.8
1.5 การวัดและประเมินผล						
แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน	1	1	1	1	1	1.00
แบบประเมินระหว่างเรียน	1	1	1	1	1	1.00
2. ความครอบคลุมของเนื้อหา						
2.1 ความหมายของการวาดภาพ	0	1	1	1	1	0.8
2.2 ความรู้พื้นฐานในการวาดภาพ						
- หลักทางศิลปะ	1	1	1	1	1	1.00
- วิธีการวาดภาพ	1	1	1	1	1	1.00
- ขั้นตอนการวาด	1	1	1	1	1	1.00
2.3 การประยุกต์ความรู้	0	1	1	1	1	0.8
3. ความสอดคล้องของเอกสารหลัก						
สูตร ได้แก่						
1.1 เนื้อหาสาระกับจุดประสงค์						
แผนการสอนที่ 1	0	1	1	1	1	0.8
แผนการสอนที่ 2	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 3	0	1	1	1	1	0.8
แผนการสอนที่ 4	0	1	1	1	1	0.8
แผนการสอนที่ 5	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 6	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 14 (ต่อ)

คะแนนความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
รายการ	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	\bar{R}
1.2 เนื้อหาสาระกับกิจกรรม						
แผนการสอนที่ 1	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 2	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 3	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 4	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 5	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 6	1	1	1	1	1	1.00
1.3 ประเมินผลท้ายแผนการสอน						
แผนการสอนที่ 1	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 2	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 3	0	1	1	1	1	0.8
แผนการสอนที่ 4	0	1	1	1	1	0.8
แผนการสอนที่ 5	1	1	1	1	1	1.00
แผนการสอนที่ 6	1	1	1	1	1	1.00

จากตารางที่ 14 เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรมีค่าสูงกว่า .5 ขึ้นไปทุกรายการ ความครอบคลุมของเนื้อหาหลักสูตรมีค่าสูงกว่า .5 ขึ้นไปทุกรายการ และความสอดคล้องของเอกสารหลักสูตรมีค่าสูงกว่า .5 ขึ้นไปทุกรายการ แสดงว่าองค์ประกอบหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 15 แสดงระดับคะแนนความคิดเห็นและค่าคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนและคำอธิบายตัวบ่งชี้ทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ

ระดับความสอดคล้องของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	\bar{R}
ที่	ตัวบ่งชี้ทักษะการใช้มือ					
1	ความคมชัด	1	1	1	1	1.00
2	ความต่อเนื่องของเส้น	1	1	1	1	1.00
3	ความเป็นระเบียบของเส้น	0	1	1	1	0.8
4	ความสะอาด	1	1	1	1	1.00
5	การเคลื่อนไหวของเส้น	1	1	1	1	1.00
6	ความประสานกลมกลืน	1	1	1	1	1.00
7	ความมั่นคงของมือ	1	1	1	1	1.00
8	ความมั่นใจ	0	1	1	1	0.8
9	ความงดงามของรูป	1	1	1	1	1.00
10	ความชัดเจนตามความคิด	1	1	1	1	1.00
ตัวบ่งชี้ทักษะการรับรู้						
ลักษณะที่ 1 ส่วนประกอบต่างๆ						
1	ตา	1	1	1	1	1.00
2	คิ้ว	1	1	1	1	1.00
3	ปาก	1	1	1	1	1.00
4	จมูก	1	1	1	1	1.00
5	หู	1	1	1	1	1.00
6	ผม	1	1	1	1	1.00
7	ร่างกายท่อนบน	1	1	1	1	1.00
8	แขน	1	1	1	1	1.00
9	มือ	1	1	1	1	1.00
10	ขา	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ระดับความสอดคล้องของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	\bar{R}
11 เท้า	1	1	1	1	1	1.00
12 การเคลื่อนไหว	0	1	1	1	1	0.8
13 จังหวะของเท้า	0	1	1	1	1	0.8
ลักษณะที่ 2 ภาพคนโดยรวม						
14 หัว	1	1	1	1	1	1.00
15 ความสัมพันธ์ ปาก ตา หู	1	1	1	1	1	1.00
16 ร่างกาย	1	1	1	1	1	1.00
17 แขน	0	1	1	1	1	0.8
18 ขา	1	1	1	1	1	1.00
19 เครื่องแต่งกาย	1	1	1	1	1	1.00
20 การทรงตัว	1	1	1	1	1	1.00
ที่ 2) ตัวอย่างความสามารถในการสร้างภาพตามการรับรู้ลักษณะที่ 1 รูปคน						
1 ขนาด	1	1	1	1	1	1.00
2 สัดส่วน	0	1	1	1	1	0.8
3 ร่างกาย	1	1	1	1	1	1.00
4 ใบหน้า	1	1	1	1	1	1.00
5 ลำคอ	1	1	1	1	1	1.00
6 มือ	1	1	1	1	1	1.00
7 ลำตัว	1	1	1	1	1	1.00
ลักษณะที่ 2 ความชัดเจนของภาพ						
8 การจัดองค์ประกอบ	1	1	1	1	1	1.00
9 ความชัดเจนของเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
10 ความชัดเจนของรูปทรง	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 16 แสดงระดับคะแนนความคิดเห็นและค่าคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความสอดคล้องของเกณฑ์การให้คะแนนกับคำอธิบาย

		ระดับความสอดคล้องของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{R}
รายการ		คนที่					
เกณฑ์	คำอธิบาย	1	2	3	4	5	
เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดทักษะการใช้มือ							
ลักษณะที่ 1 คุณภาพของเส้น							
1. ความคมชัด	เส้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความหนักแน่นและความชัดเจนและความแม่นยำในการวาดภาพ	1	1	1	1	1	1.00
2. ความต่อเนื่องของเส้น	เส้นที่วาดแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเส้นรอบนอกของรูปร่างที่ปรากฏและรอยต่อของเส้นดังกล่าวไม่มีการซ้อนกันจนเกิดช่องว่าง	1	1	1	1	1	1.00
ลักษณะที่ 2 ความประณีต							
3. ความเป็นระเบียบของเส้น	ทิศทางของเส้นจัดวางสัมพันธ์กัน อย่างเป็นระเบียบและแน่นอน	1	1	1	1	1	1.00
4. ความสะอาด	เส้นต้องมีความหนักแน่นสะอาดไม่ขาดตอนไม่มีรอยขีดฆ่าหรือวาดใหม่	1	1	1	1	1	1.00
ลักษณะที่ 3 ความคล่องแคล่ว							
5. การเคลื่อนไหวของเส้น	การลากเส้นต้องแสดงการเคลื่อนไหวของมืออย่างคล่องแคล่วแม่นยำและมีจังหวะลีลา	1	1	1	1	1	1.00
6. ความประสานกลมกลืน	ภาพที่วาดมีความต่อเนื่องสมบูรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.00
7. ความมั่นคงของมือ	เส้นที่วาดแสดงให้เห็นความแน่นอนในการลากเส้นไม่มีการลากซ้ำในจุดเดิมจนเส้นขาดความคมชัด	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ระดับความสอดคล้องของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
รายการ		คนที่					\bar{R}
เกณฑ์	คำอธิบาย	1	2	3	4	5	
8. ความมั่นใจ	เส้นที่แสดงความคล่องแคล่วอย่างมั่นใจ ใจต้องมีลักษณะของความแน่นอน หรือไม่มีการลบ จนเกิดร่องรอย และ รูปทรงมีขนาดเหมาะสมกับกรอบที่ กำหนด ไม่เล็กจนเกินไป	1	1	1	1	1	1.00
ลักษณะที่ 4 การใช้เส้นแสดงความคิด							
9. ความงดงาม ของรูปทรง	สามารถแสดงความหมายของเส้นใน ภาพที่ต้องการแสดงออกอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
10. ความชัดเจน ของความคิด	ภาพที่วาดสามารถสื่อความหมายได้ ถูกต้อง ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดทักษะการรับรู้							
ลักษณะที่ 1 ส่วนประกอบของร่างกาย							
1. ตา	ลักษณะที่ปรากฏควรมีเส้นขอบตา และลักษณะลูกตาแสดงให้เห็น	1	1	1	1	1	1.00
2. คิ้ว	มีลักษณะของเส้นคิ้วปรากฏอยู่	1	1	1	1	1	1.00
3. ปาก	มีแสดงเส้นบอกตำแหน่งหรือแสดง รูปปาก	1	1	1	1	1	1.00
4. จมูก	แสดงลักษณะถูกต้องตามตำแหน่ง	1	1	1	1	1	1.00
5. หู	ลักษณะหูควรมีเส้นรอบนอกและ แสดงให้เห็นทั้ง 2 ข้าง	1	1	1	1	1	1.00
6. ผม	มีเส้นซิกแซกแสดงลักษณะผมที่หน้า ผากและด้านข้าง 2 ข้าง	1	1	1	1	1	1.00
7. ร่างกายท่อน บน	มีความยาวน้อยกว่าความยาวช่วงขา		1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ระดับความสอดคล้องของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
เกณฑ์	รายการ	คนที่					\bar{R}
		1	2	3	4	5	
8. แขน	มีการใช้เส้นที่มีลักษณะของข้อศอกหรือข้อพับแขนและข้อมือ	1	1	1	1	1	1.00
9. มือ	มีการเขียนเส้นให้เห็นลักษณะนิ้วมือ	1	1	1	1	1	1.00
10. ขา	มีการใช้เส้นที่มีลักษณะหัวเข่าให้เห็น	1	1	1	1	1	1.00
11. เท้า	ลักษณะของเท้าเป็นรูปวงรี	1	1	1	1	1	1.00
12. การเคลื่อนไหว	แสดงลีลาเคลื่อนไหวของแขนและขาปรากฏชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
13. จังหวะเท้า	ปลายเท้า มีทิศทางชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
ลักษณะที่ 2 ภาพคนลักษณะรวม							
14. หัว	หัวและลำตัวได้สัดส่วนสัมพันธ์กันเช่นเดียวกับแบบที่กำหนดให้	1	1	1	1	1	1.00
15. ความสัมพันธ์ของปาก ตา หู	สามารถแสดงตำแหน่งของปาก ตา หู ได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	1.00
16. ร่างกาย	ลักษณะสัดส่วนของหัวและตัวสัมพันธ์กันตามแบบที่กำหนดให้	1	1	1	1	1	1.00
17. แขน	ทิศทางกางออกด้านข้างอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
18. ขา	ลักษณะของขามีความยาวได้สัดส่วนกับลำตัวมีลักษณะของข้อต่อแสดงให้เห็น	1	1	1	1	1	1.00
19. เครื่องแต่งกาย	มีการเขียนรายละเอียดของเสื้อและกระโปรงให้เห็น	1	1	1	1	1	1.00
20. การทรงตัว	มีการวาดคนที่มีทิศทางการลอยตัวอยู่ในแนวเฉียง	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ระดับความสอดคล้องของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
เกณฑ์	รายการ	คนที่					\bar{R}
		1	2	3	4	5	
เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการ							
วาดภาพตามจินตนาการ							
ลักษณะที่ 1 รูปคน							
1. ขนาด	มีการกำหนดขนาดของคนได้เหมาะสมกับหน้ากระดาษ	1	1	1	1	1	1.00
2. สัดส่วน	มีความเหมาะสมกันในแต่ละส่วนของร่างกาย	1	1	1	1	1	1.00
3. ร่างกาย	มีรายละเอียดแสดงให้เห็นลักษณะของผู้ชายหรือผู้หญิงอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00
4. ใบหน้า	มีรายละเอียดคิ้ว ตา จมูก ปากหูปรากฏอยู่	1	1	1	1	1	1.00
5. ลำคอ	มีลักษณะเส้นที่ต่อเชื่อมใบหน้าที่กับลำตัวเกิดขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
6. มือ	มีลักษณะเส้นที่เป็นนิ้วมือให้เห็น	1	1	1	1	1	1.00
7. ลำตัว	มีการวาดแสดงให้เห็นว่ามีส่วนของเอวแบ่งลำตัวออกเป็นท่อนบนและท่อนล่าง	1	1	1	1	1	1.00
ลักษณะที่ 2 ความชัดเจนของภาพ							
8. หักกึ่งประกอบ	มีลักษณะของการจัดภาพแบบหนึ่งแบบใดเกิดขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
9. ความชัดเจนของเนื้อหา	มีการแสดงออกถึงเรื่องราวโดยใช้รายละเอียดที่สัมพันธ์กัน	1	1	1	1	1	1.00
10. ความชัดเจนของรูป	รูปทรงในภาพมีขนาดและสัดส่วนที่สัมพันธ์กันเข้ากันได้ดี	1	1	1	1	1	1.00

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดย นำแบบทดสอบชุดที่ 1, 2 และ 3 ไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเขาดินวิทยาคาร จำนวน 30 คน ใช้สูตรการหาความเชื่อมั่นของการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 3 คน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two-Way ANOVA) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp.199-202)

$$\text{สูตร } r_{xx'} = \frac{\text{True score variance}}{\text{Observed score variance}}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ True score variance} &= MS_p \\ \text{Observed score variance} &= MS_p + MS_r \end{aligned}$$

ตารางที่ 17 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ชุดที่ 1 โดยการหาความเชื่อมั่นของการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 3 คน

นักเรียน	คะแนนจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3
1	43	34	36
2	36	35	35
3	34	31	33
4	27	34	38
5	34	31	34
6	32	31	34
7	38	36	33
8	33	39	30
9	35	38	36
10	29	29	33
11	29	36	31
12	47	30	29
13	25	28	31
14	47	44	32
15	25	36	40

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3
16	13	28	27
17	36	35	34
18	30	30	31
19	44	43	46
20	31	32	35
21	40	36	40
22	38	34	34
23	30	25	14
24	36	38	43
25	32	33	35
26	21	29	31
27	41	38	39
28	28	39	43
29	28	33	36
30	17	19	22

แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

ตารางที่ 18 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ชุดที่ 2 โดยการหาความเชื่อมั่นของการตรวจให้
คะแนนจากผู้ตรวจ 3 คน

คะแนนจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ			
นักเรียน	คนที่1	คนที่2	คนที่3
1	8	13	19
2	20	19	18
3	8	9	4
4	17	15	17
5	14	13	17
6	13	10	8
7	9	8	3
8	12	9	4
9	12	13	5
10	9	13	10
11	6	11	9
12	17	15	12
13	14	10	7
14	9	12	10
15	11	8	6
16	18	17	17
17	13	12	11
18	19	18	17
19	20	20	20
20	12	13	11
21	15	12	8
22	16	10	8
23	4	0	0
24	13	14	12
25	9	11	10
26	20	20	19

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
27	17	15	18
28	16	13	15
29	14	12	14
30	8	7	5

แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 2 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ตารางที่ 19 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ชุดที่ 2 โดยการหาความเชื่อมั่นของการตรวจให้คะแนนจากผู้ตรวจ 3 คน

นักเรียน	คะแนนจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3
1	7	7	9
2	3	5	4
3	5	4	7
4	6	3	5
5	9	9	10
6	6	5	7
7	8	6	8
8	9	7	10
9	4	6	4
10	3	3	4
11	8	7	8
12	9	8	10
13	5	3	5
14	7	8	10
15	3	3	4
16	5	5	3
17	5	4	5
18	9	8	10
19	10	10	10
20	7	10	9
21	9	8	8
22	10	10	10
23	8	8	10
24	9	7	9
25	8	10	10
26	10	9	10

ตารางที่ 19 (ต่อ)

คะแนนจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ			
นักเรียน	คนที่1	คนที่2	คนที่3
27	9	8	9
28	8	10	9
29	10	9	10
30	9	7	8

แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 2 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ตารางที่ 20 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อประเมินหลักสูตรของนักเรียน

คนที่	คะแนนความคิดเห็นของนักเรียน																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	5	5	5	4	4	4	5	4	3	4	5	4	4	5	3	4	4	5	3	3
2	4	5	4	3	3	4	4	5	3	4	4	3	4	3	3	4	5	5	4	5
3	4	5	3	3	4	3	4	4	5	3	4	3	4	3	3	4	5	3	4	4
4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	4	3
6	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	4	4	5	5	4
7	4	4	4	3	4	4	4	3	4	5	4	4	4	4	3	3	5	4	3	4
8	4	3	5	4	3	5	3	5	4	3	4	3	5	4	4	5	4	5	4	4
9	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5
10	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4
11	3	5	4	3	4	4	5	4	3	5	4	3	5	4	4	3	5	4	5	3
12	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	4	3	5	5	5	5	5	5	5	5
13	4	4	5	5	4	4	4	5	5	4	4	5	5	4	5	4	4	5	5	4
14	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5
15	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5
16	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5
17	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4
18	5	4	3	5	4	5	4	3	4	3	4	3	4	3	4	5	0	4	3	4
19	5	4	4	5	4	4	5	5	3	4	5	4	5	4	5	4	4	5	5	4
20	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5
21	4	5	3	4	4	4	5	5	5	4	3	5	5	4	5	4	5	3	4	5
22	5	5	5	4	4	4	5	3	4	5	4	5	3	4	4	5	2	4	3	5
23	5	3	5	5	4	4	5	3	4	5	4	4	4	4	5	3	5	4	5	4
24	4	4	5	3	5	4	5	3	3	4	4	2	5	5	4	5	3	1	4	3
25	5	4	4	3	4	5	4	4	5	4	5	3	4	5	4	3	5	5	3	4

ตารางที่ 20 (ต่อ)

คนที่	คะแนนความคิดเห็นของนักเรียน																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
26	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
27	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	4	5	5	4	5	4	5	5
28	4	5	5	3	4	4	5	5	4	4	4	4	3	5	4	5	4	5	4	3
29	4	3	5	3	4	4	5	3	5	4	4	4	5	4	4	3	4	4	3	5
30	5	3	4	3	4	5	5	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	5	5
31	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4
32	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	4	3	5	4	5	3	5	4
33	4	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5
34	5	5	4	4	3	4	4	5	4	3	3	4	4	3	4	5	3	4	5	4
35	5	4	5	4	5	5	5	3	5	4	5	5	3	4	5	4	5	5	5	5
36	4	3	4	4	3	2	4	2	4	5	3	5	3	5	4	3	4	5	4	4
37	4	4	5	1	2	4	4	5	4	0	3	1	4	2	1	3	5	4	2	1
38	4	3	3	4	5	2	3	5	2	3	4	3	3	5	4	2	3	5	4	3

หาค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

ผลรวมค่าความแปรปรวนของคำถามข้อ 1 ถึงข้อ 30 $(\sum S_i^2) = 13.73$

หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right\}$$

$$\alpha = \frac{20}{20-1} \left\{ 1 - \frac{13.73}{86.85} \right\} = 1.05 (1-0.16)$$

$$= 1.05 (0.84)$$

$$= .89$$

$$\text{ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม} = .89$$

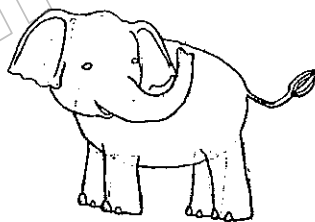
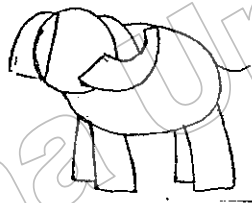
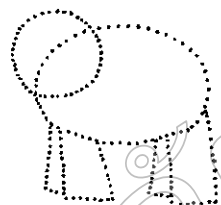
มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ข

เอกสารหลักสูตร

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

หลักสูตรเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดย รัชนิกร ไพศาล

คำนำ

การวาดภาพเป็นภาษาหนึ่งของการสื่อสารมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์เป็นผู้สร้างหลักการและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับการวาดภาพขึ้นมากมาย ด้วยประสบการณ์ในการทำงาน การนำหลักการต่างๆ มาจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำเป็นต้องศึกษาถึงความ เป็นไปได้ในการจัดทำหลักสูตรและความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักสูตรเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพที่จัดทำขึ้นนี้ มีการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวาดภาพ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติ ของวิชาศิลปะและศิลปศึกษา รวมทั้งธรรมชาติของนักเรียน สรุปเป็นข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนา หลักสูตร ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ 2) สภาพการ เรียนวิชาศิลปศึกษาของนักเรียน 3) ประสบการณ์ในการวาดภาพของนักเรียนและ 4) ทักษะพื้นฐาน ด้านการวาดภาพของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากที่สุดต่อการพัฒนาหลักสูตร

ผู้ดำเนินการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักสูตรเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพที่พัฒนา ขึ้นนี้ จะช่วยเพิ่มโอกาสในการสร้างประสบการณ์ทางศิลปะ เพื่อเสริมสร้างทักษะการวาดภาพให้ กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รัชนิกร ไพศาล

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล.....	1
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	2
โครงสร้างหลักสูตร.....	2
แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3
แนวทางการวัดและประเมินผล.....	5
ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้.....	6
แผนการสอน.....	7

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

หลักการและเหตุผล

การวาดภาพเป็นการถ่ายทอดความคิดหรือความรู้สึกรูปหนึ่งของมนุษย์ ให้มองเห็นเป็นรูปร่างรูปทรง โดยการลากเส้นให้เป็นรูปด้วยวัสดุที่ใช้ในการสร้างภาพลงบนแผ่นรองรับ สื่อสารด้วยรูปที่เป็นสัญลักษณ์หรือเรื่องราวจากประสบการณ์

นอกจากนี้ภาพวาดยังแสดงถึง การบอกกล่าว สัญญา ข้อตกลง ความเชื่อ ความศรัทธา การบันทึกความรู้สึกรักนึกคิดหรือหลักฐานบางอย่าง ภาพวาดจึงเป็นภาษาหนึ่งที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ นอกเหนือจากตำราเรียน รวมทั้งแสดงออกทางความคิด โดยใช้วิธีการวาดภาพมาเป็นเครื่องมือได้อีกด้วย

การวาดภาพเป็นกิจกรรมพื้นฐานของมนุษย์ เป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ โดยเฉพาะเด็กในช่วงอายุ 9½ - 13 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ระดับพัฒนาการด้านการรับรู้ การมองและการเห็นที่มีระบบเหมือนจริง ต้องการการส่งเสริมความรู้ แนวคิดและวิธีการใหม่ๆ รวมทั้งกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนชัดเจน

หลักสูตรเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ มีแนวคิดในการนำความรู้ที่เป็นทฤษฎีทางศิลปะและขั้นตอนการวาดภาพจากแนวทางต่างๆ มาปรับเนื้อหาและกระบวนการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนปรับหรือเปลี่ยนวิธีการมอง การเห็นและการแสดงออก ตามประสบการณ์ที่ต่างกัน

ดังนั้นการฝึกวาดภาพด้วยตัวเองตามศักยภาพ จึงช่วยเพิ่มทักษะการวาดภาพและช่วยให้เกิดแนวทางในการพัฒนาการวาดภาพได้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ปลุกฝังเรื่องคำนิยม จิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศาสนาศิลปวัฒนธรรมได้โดยทางอ้อม

จากเหตุผลข้างต้นสรุปเป็นหลักการของหลักสูตรได้ดังนี้

1. เป็นการเสริมความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพเพื่อเพิ่มทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ
2. เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน
3. เป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฝึกการรับรู้ ฝึกวาดภาพและการนำกระบวนการเรียนรู้ทางศิลปะไปประยุกต์ใช้ตามแนวทางของตนเอง

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายทั่วไป

เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการวาดภาพ ด้วยการเปิดโอกาสให้ตนเองได้ฝึกฝนและพัฒนาการรับรู้ในรูปแบบของการมองเห็นและการใช้มือให้สัมพันธ์กัน สามารถแสดงออกได้ตามศักยภาพของตนเอง

จุดมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการใช้มือ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะในการรับรู้
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวาดภาพตามจินตนาการ

โครงสร้างหลักสูตร

เนื้อหาสาระ

1. เรียนรู้การวาด ประกอบด้วย
 - 1.1 การวาดภาพกับมนุษย์
 - 1.2 ความหมายของการวาดภาพ
 - 1.3 รูปต้นแบบ
2. การนำเสนอเรื่องราว ประกอบด้วย
 - 2.1 การวางแผนการทำงาน
 - 2.2 การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการวาด
 - 2.3 การเตรียมตัวก่อนการวาด
3. ความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพ ประกอบด้วย
 - 3.1 ทิศนาคู
 - 3.2 แนวเรื่องและเนื้อหา
4. ขั้นตอนการวาด ประกอบด้วย
 - 4.1 การร่างภาพ
 - 4.2 การวาดเส้นรอบนอก
5. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการวาดภาพอย่างอิสระ ได้แก่ การวาดภาพตามจินตนาการ

อัตราเวลาเรียน

หลักสูตรเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 10 ชั่วโมง ดังนี้

อัตราเวลาเรียนของหลักสูตร

เนื้อหาสาระ	ที่	เรื่อง	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
ภาคทฤษฎี	1	เรียนรู้การวาด	1
	2	การนำเสนอเรื่องราว	1
	3	ความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพ	2
ภาคปฏิบัติ	4	ขั้นตอนการวาด	4
	5	การประยุกต์ใช้ความรู้ในการวาดภาพอย่างอิสระ	2
รวม			10

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมายและลักษณะการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม
2. การจัดการเรียนการสอนเชิงกระบวนการ
จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ทางศิลปะ เน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมและได้รับผลการพัฒนาตนเองทางความคิด การปฏิบัติจริง การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน การวางแผน การจัดการและเทคนิควิธีการต่างๆ ที่เรียกว่าการเรียนรู้ ดังนี้
 - 2.1 ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
 - 2.2 การคิดวิเคราะห์วิจารณ์
 - 2.3 การสร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย
 - 2.4 การประเมินและเลือกทางเลือก
 - 2.5 กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ
 - 2.6 ปฏิบัติด้วยความชื่นชม
 - 2.7 ประเมินผลระหว่างการปฏิบัติ
 - 2.8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
 - 2.9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ

3. การจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มเพื่อการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. การจัดให้มีกิจกรรมที่ปลูกฝังเกี่ยวกับการดูแลรักษาอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

ตารางแสดงแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื้อหาสาระ	ชื่อกิจกรรม	รายละเอียดของเนื้อหา	การจัดการเรียนการสอน
เรียนรู้การวาด	ภาษาภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การวาดภาพในอดีต - ความหมายของการวาดภาพ - รูปต้นแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค้นคว้าใบความรู้ - ปฏิบัติงานจากใบงานลงในแบบบันทึกข้อมูล
การนำเสนอเรื่องราว	สรรหามาเล่า	<ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนในการวาดภาพ - การนำเสนอข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปราย - ค้นคว้าใบความรู้ - ปฏิบัติงานจากใบงานลงในแบบบันทึกข้อมูล
ความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพ	กำเนิดภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการ - ขั้นตอนการวาดภาพ - วัสดุ/อุปกรณ์สำหรับการวาด 	<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่ม - ค้นคว้าใบความรู้ - ปฏิบัติงานจากใบงานลงในแบบบันทึกข้อมูล
ขั้นตอนการวาด	มองเห็นเป็นรูป	<ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมตัว - ขั้นตอนการวาดภาพ ได้แก่การร่างภาพและการวาดเส้นรอบนอก 	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปราย - ค้นคว้าใบความรู้ - ปฏิบัติงานจากใบงานลงในแบบบันทึกข้อมูล - การสาธิต
การนำเสนอเรื่องราว	สรรหามาเล่า (ภาคปฏิบัติ)	<ul style="list-style-type: none"> - การวาดภาพตามจินตนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติงานอย่างอิสระ

แนวทางการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ได้ข้อมูลที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนรู้รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาและการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีแนวทาง ดังนี้

1. ใช้แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
2. ใช้แบบประเมินผลกิจกรรม ของแต่ละแผนการสอน ดังตาราง ที่ 3

ตารางแสดงแนวการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เนื้อหาสาระ	ชื่อกิจกรรม	รายละเอียดของเนื้อหา	แนวการวัดและประเมินผล
เรียนรู้การวาด	ภาษาภาพ	- การวาดภาพในอดีต - ความหมายของการวาดภาพ - รูปต้นแบบ	- ประเมินผลการปฏิบัติและบันทึกการปฏิบัติงาน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
การนำเสนอเรื่องราว	สรรหามาเล่า	- การวางแผนในการวาดภาพ - การนำเสนอข้อมูล	- ประเมินจากการบันทึกการปฏิบัติงานและการตอบคำถาม (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
ความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพ	กำเนิดภาพ	- ทักษะธาตุ - ขั้นตอนการวาดภาพ - วัสดุ/อุปกรณ์	- แบบสังเกต - ประเมินจากผลการปฏิบัติงาน(ผ่าน/ไม่ผ่าน)
ขั้นตอนการวาด	มองเห็นเป็นรูป	- การเตรียมตัว - ขั้นตอนการวาดภาพ ได้แก่การร่างภาพและการวาดเส้นรอบนอก	- แบบสังเกต - ประเมินจากแบบบันทึกการปฏิบัติงาน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
การนำเสนอเรื่องราว	สรรหามาเล่า (ภาคปฏิบัติ)	การวาดภาพตามจินตนาการ	ประเมินจากผลงาน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

วิธีการใช้หลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถจัดได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. นำกิจกรรมการเรียนในหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ไปบูรณาการเข้าในหลักสูตรวิชา ศิลปศึกษา โดยสอนเสมือนหนึ่งกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ ไปใช้บูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ
2. จัดหลักสูตรเป็นกิจกรรมพิเศษนอกเวลาเรียนในเวลาที่เห็นสมควร เพื่อมุ่งส่งเสริมให้เกิดทักษะศิลปะด้านการวาดภาพ เพิ่มเติมให้ผู้เรียนและสามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพ

ครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้จริง ควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรใน ช่วงชั้นที่ 2 เป็นอย่างดี เพราะจะเป็นประโยชน์อย่างสูงในการจัดเนื้อหาสาระและการให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาสำหรับการวาดภาพ เพื่อบูรณาการได้ในเนื้อหาวิชาต่างๆ
2. มีความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับศักยภาพในการเรียนรู้การวาดภาพและการให้คำ แนะนำกับผู้เรียน โดยศึกษาขั้นตอนการวาดภาพในหลักสูตรแล้วนำไปฝึกฝนเพื่อเพิ่มความเข้าใจ และเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับการวาดภาพให้กับตนเอง
3. ในกรณีที่ครูไม่มีความรู้ความสามารถทางการวาดภาพ สามารถปฏิบัติได้ดังนี้
 - 3.1 ให้ผู้เรียน ได้ค้นคว้าและทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง โดยครูต้องศึกษาเนื้อหา หลักสูตร เตรียมสื่อ วัสดุ/อุปกรณ์และ จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงการฝึกปฏิบัติตามศักยภาพของผู้ เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.2 จัดฝึกอบรมครูโดยใช้เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในสาระของหลักสูตรนี้ โดยแบ่ง เนื้อหาเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อ ฝึกวาดภาพอย่างเป็นขั้นตอน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University
แผนการสอน

แผนการสอนที่ 1

กิจกรรม ภาษาภาพ

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง เรียนรู้การวาด

เวลา 1 ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จุดประสงค์ปลายทาง
เรียนรู้การวาดจากภาพวาดของมนุษย์ในสมัยอดีตและปัจจุบัน
2. จุดประสงค์นำทาง
 - 2.1 ผู้เรียนรู้จักความหมายและลักษณะของการวาดภาพในอดีตและปัจจุบัน
 - 2.1 ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าลักษณะของภาพวาดจากสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้
 - 2.1 ผู้เรียนสามารถวาดภาพเพื่อแสดงความหมายได้อย่างอิสระ

สาระสำคัญ

มนุษย์ใช้วิธีการวาด ขุด ชีด เขียน ให้เป็นภาพหรือสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร โดยใช้รูปแบบที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน มาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน

เนื้อหาสาระ

1. การสื่อสารด้วยการวาดภาพในสมัยอดีต
2. ความหมายและลักษณะของการวาดภาพ
3. รูปแบบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเรื่องเล่าจากภาพวาด ลงบนกระดาษที่ติดไว้บนฝาผนังโดยใช้แท่งสีหรือแท่งถ่าน
2. ผู้สอนเตรียมเอกสารใบความรู้เรื่อง “ภาษาภาพ”
3. ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ อาจจะได้ข้อคิดเห็น เช่น ความรู้สึกจากภาพ, เรื่องราวในภาพ, เทคนิคในการวาดภาพ, เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น, สมัยก่อนชอบวาดภาพอะไร ฯลฯ ผู้สอนต้องจดเอาไว้บนกระดาน
4. ผู้เรียนและผู้สอนช่วยกันสรุปวิธีการสื่อสารโดยใช้ภาษาภาพ

5. ผู้เรียนรับใบงานและปฏิบัติกิจกรรมลงในแบบบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับภาพวาดที่พบได้จากชีวิตประจำวัน ตามหัวข้อต่อไปนี้

- 5.1 ลักษณะของภาพที่เคยเห็น
- 5.2 แหล่งที่ผู้เรียนพบภาพเหล่านั้น (สิ่งของต่างๆ, ผนังวัด, ถ้ำ, โฉดหิน ฯลฯ)
- 5.3 อื่นๆ.....

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

1. ชุดใบความรู้เรื่อง ภาษาภาพ
2. กระดาษวาดรูปสำหรับติดบนฝาผนัง
3. แท่งสีหรือแท่งถ่าน
4. ใบงาน
5. แบบบันทึกข้อมูล

การวัดและประเมินผล

การวัดผล

ความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพ, ลักษณะของการวาดภาพและผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผล

ประเมินจากการบันทึกข้อมูลในเอกสารและภาพผลงาน

ตารางบันทึกการประเมินผล กิจกรรม “ภาษาภาพ”

ประเด็น ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	ผลการประเมิน	
		มี	ไม่มี
1	มีการเขียนถึงลักษณะของภาพที่นำมาใช้ ได้แก่ ภาพคน ต้นไม้ ดอกไม้ สัตว์ วิว ทิวทัศน์ ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ การ์ตูน ฯลฯ.....		
2	มีการเขียนลักษณะของการแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ เช่น สิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต...		
3	มีการปฏิบัติงานวาดภาพ.....		
4	สามารถวาดภาพในพื้นที่ที่กำหนดได้อย่างอิสระ (ใช้หรือไม่ใช้รูปค้นแบบก็ได้)....		

เกณฑ์การผ่าน

1. มีการเขียนแสดงความคิดเห็น
2. สามารถวาดภาพตกแต่งได้ตามวิธีการของตนเอง

- ผ่าน
 ไม่ผ่าน

แผนการสอนที่ 2

ชื่อกิจกรรม สรรหามาเล่า

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การนำเสนอเรื่องราว

เวลา 1 ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จุดประสงค์ปลายทาง
เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ
2. จุดประสงค์นำทาง
 - 2.1 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรายละเอียดภายในภาพได้
 - 2.2 ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานของตนเองได้
 - 2.3 ผู้เรียนสามารถนำเสนอข้อมูลในการวาดภาพได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การนำเสนอเรื่องราวเนื้อหาด้วยการวาดภาพ ต้องเกิดจากความคิดที่สมบูรณ์แบบในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรายละเอียด ที่นำมาใช้ประกอบกันเป็นรูปภาพตามเนื้อเรื่องที่ต้องการ

เนื้อหาสาระ

1. การวางแผนการทำงาน
2. การนำเสนอข้อมูลภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้เรียนศึกษารูปภาพเรื่องหลังเลิกเรียน
2. ผู้เรียนลองแยกแยะรายละเอียดของรูปภาพเรื่องหลังเลิกเรียน
3. ผู้สอนนำเสนอภาพเนื้อหาในส่วนย่อย ๆ ของภาพ
4. สรุปความสำคัญของภาพที่นำมาประกอบกันเป็นรูปภาพเรื่อง หลังเลิกเรียน
5. ผู้เรียนศึกษาชุดใบความรู้ เรื่อง“สรรหามาเล่า” ร่วมกับผู้สอนพร้อมรูปภาพเรื่องหลังเลิกเรียน
6. ผู้เรียนปฏิบัติงานในกิจกรรมของใบงาน ลงในแบบบันทึกข้อมูล

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

1. รูปภาพเรื่องหลังเลิกเรียน
2. ชุดใบความรู้เรื่อง สรรหามาเล่า
3. ใบงาน
4. แบบบันทึกข้อมูล

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล

วัดจากการปฏิบัติงานจากใบงาน

การประเมินผล

ประเมินผลจากข้อมูลที่เขียนบันทึกตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตารางบันทึกการประเมินผล กิจกรรม “สรรหามาเล่า”

ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	ระดับความชัดเจน		
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี
	การเขียนบันทึกแผนการทำงานประกอบการวาดภาพตามที่วางแผน			
1	- จุดมุ่งหมายในการวาด
2	- กำหนดเรื่องราว
3	- กำหนดเนื้อหา
4	- การนำเสนอข้อมูลเบื้องต้น
5	- วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำงาน
เกณฑ์การผ่าน		☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน		
ผู้เรียนสามารถทำงานตามแผนการทำงานของตนเองได้				

แผนการสอนที่ 3

ชื่อกิจกรรม กำเนิดภาพ

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง ความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพ

เวลา 2 ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จุดประสงค์ปลายทาง
เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการวาดภาพและสามารถนำไปใช้ได้อย่างอิสระ
2. จุดประสงค์นำทาง
 - 2.1 ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการวาดภาพ
 - 2.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ตามวิธีการของตนเอง
 - 2.3 ผู้เรียนสามารถดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างเป็นระเบียบ

สาระสำคัญ

ความรู้พื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

เนื้อหาสาระ

1. ทักษะวาด
2. ขั้นตอนการวาดภาพ
3. วัสดุ-อุปกรณ์ในการวาดภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนจัดเตรียมสิ่งต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 ใบความรู้เรื่อง ทักษะวาด, ขั้นตอนการวาดและวัสดุ-อุปกรณ์ในการวาดภาพ
 - 1.2 ใบงานและแบบบันทึกข้อมูลสำหรับปฏิบัติกิจกรรมในฐานการเรียนรู้
 - 1.3 วัสดุและอุปกรณ์ในฐานการเรียนรู้
2. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าจากฐานการเรียนรู้ ก ข และค โดยการจับฉลาก
 - 2.1 ฐาน ก เรื่อง ทักษะวาด
 - 2.2 ฐาน ข เรื่อง ขั้นตอนการวาดภาพ
 - 2.3 ฐาน ค เรื่อง วัสดุ-อุปกรณ์ในการวาดภาพ

3. ผู้เรียนค้นคว้าใบความรู้และปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานในแต่ละฐาน
4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระทั้ง 3 ฐานการเรียนรู้

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

1. ชุดใบความรู้ประจำฐาน ก, ข และ ค
2. ใบงานประจำฐาน ก, ข และ ค
3. วัสดุ-อุปกรณ์ในการวาดภาพ ประจำฐาน ก
 - 3.1 แผ่นรองรับแบบต่างๆ จำนวน 6 แบบ ได้แก่ กระดาษ 80 ปอนด์, กระดาษสา กระดาษสี, กระดาษหนังสือพิมพ์, กระดาษทรายและแผ่นโฟมยาง ฯลฯ จำนวน 3 ชุด
 - 3.2 กระดาษรองเขียนตามจำนวนแผ่นรองรับ พร้อมตัวหนีบ
 - 3.3 วัสดุในการสร้างภาพ ได้แก่ ดินสอ 2B, ดินสอ 6B, ดินสอ EE, เกรียง, สีเทียน, หมึก/พู่กัน, หมึก/ปากกาสปีดบอล, ปากกาเมจิกขนาดต่างๆ ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

การวัดผล

วัดจากการปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานในฐานการเรียนรู้

การประเมินผล

ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้ครบ และมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการวาดต่างๆ

ตารางบันทึกการประเมินผล กิจกรรม “ความรู้พื้นฐานสำหรับการวาด”

ฐานที่	กิจกรรมการเรียนรู้	ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
1	1. การปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความแตกต่างของรูปร่างและรูปทรง.....
	2. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นลักษณะต่างๆ.....
2	1. การเรียงลำดับขั้นตอนการร่างภาพ.....
3	1. การทดลองใช้วัสดุ-อุปกรณ์ต่างๆ.....
	2. การปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์.....
เกณฑ์การผ่าน มีการปฏิบัติกิจกรรมครบทุกเนื้อหาสาระในฐานการเรียนรู้		☐ ผ่าน	☐ ไม่ผ่าน

แผนการสอนที่ 4

ชื่อกิจกรรม มองเห็นเป็นรูป

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง ขั้นตอนการวาด

เวลา 4 ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนรู้ขั้นตอนการวาดภาพและนำไปใช้ในการวาดภาพได้

2. จุดประสงค์นำทาง

2.1 ผู้เรียนรู้ขั้นตอนต่างๆ ในการวาดภาพได้

2.2 ผู้เรียนสามารถนำรูปเรขาคณิตมาใช้ในการสร้างรูปร่างพื้นฐานได้

2.3 ผู้เรียนสามารถวาดภาพในขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์

สาระสำคัญ

ขั้นตอนการวาดภาพ คือ กระบวนการวาดภาพอย่างมีระบบ ลำดับการทำงานเป็นขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการมองแบบแยกส่วนแล้วร่างภาพแบ่งส่วนตามการรับรู้ด้วยรูปเรขาคณิตจนได้เป็นรูปร่างพื้นฐาน แล้วจึงเขียนเส้นรอบนอกของรูปเพื่อเน้นให้รูปทรงชัดเจน

เนื้อหาสาระ

ขั้นตอนการวาดภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการร่างภาพ ได้แก่

1.1 ขั้นการมองแยกส่วน โครงสร้าง

1.2 ขั้นการวาดแบ่งส่วน

1.3 ขั้นการวาดรูปร่างพื้นฐานและการเปลี่ยนท่าทาง

2. ขั้นตอนการเขียนเส้นรอบนอก

กิจกรรมการเรียนรู้

ครั้งที่ 1 : 1 ชั่วโมง(ตามองลงวาด)

1. ทบทวนความรู้เรื่องรูปร่าง โดยเขียนไว้บนกระดาน

2. ทบทวนความรู้เรื่องเส้น โดยเขียนทิศทางต่างๆ ของเส้นไว้บนกระดาน

3. ทบทวนวิธีการฝนมมือ โดยสาธิตการฝนมมือทิศทางต่างๆ ไว้บนกระดาน
4. ทบทวนวิธีการเขียนเส้นร่าง โดยสาธิตการเขียนเส้นร่างไว้บนกระดาน
5. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 5.1 ผู้เรียนฝึกฝนมมือในทิศทางต่างๆ โดยใช้เวลา 5 นาที
 - 5.2 ผู้เรียนฝึกการมองแยกส่วนจากภาพในใบงานลงในแบบบันทึกข้อมูล (ปฏิบัติตามขั้นตอนการร่างภาพขั้นที่ 1)
 - 5.2.1 ข้อที่ 1 มองแยกส่วนโดยแทนค่ารูปต้นแบบที่เห็นด้วยรูปเรขาคณิต
 - 5.2.2 ข้อที่ 2 วาดรูปเรขาคณิตแทนค่าลงบนส่วนต่างๆ ของรูปต้นแบบ
6. ทำความสะอาดวัสดุ - อุปกรณ์และเก็บให้เรียบร้อย

ครั้งที่ 2 : 1 ชั่วโมง (หุ้่นกระป๋อง)

1. ผู้สอนแจกอุปกรณ์ในการวาดภาพ
2. ผู้เรียนวาดภาพแยกส่วนจากรูปต้นแบบในแบบบันทึกความรู้ จำนวน 7 ภาพ ดังนี้
 - 2.1 ผู้เรียนฝึกฝนมมือในทิศทางต่างๆ โดยใช้เวลา 5 นาที
 - 2.2 ผู้เรียนฝึกวาดภาพ โดยใช้รูปร่างเรขาคณิตตามความเข้าใจดังต่อไปนี้
 - 2.2.1 ข้อที่ 1 มองแยกส่วน โดยแทนค่ารูปต้นแบบที่เห็นด้วยรูปเรขาคณิต
 - 2.2.2 ข้อที่ 2 วาดรูปร่างพื้นฐานที่ได้จากการมองแยกส่วนซ้อนลงบนรูปภาพ
 - 2.2.3 ข้อที่ 3 วาดเปลี่ยนท่าทางจากรูปร่างพื้นฐาน เดิม ให้ได้ท่าทางต่างๆ
 - 2.2.4 ข้อที่ 4 วาดเส้นรอบนอกซ้อนบนรูปร่างพื้นฐาน
 - 2.2.5 ระบายสีให้สวยงามตามความชอบ
3. ทำความสะอาดวัสดุ - อุปกรณ์และเก็บให้เรียบร้อย

ครั้งที่ 3 : 1 ชั่วโมง (กล่องเคลื่อนไหว)

1. ผู้สอนแจกอุปกรณ์ในการวาดภาพ
2. ผู้เรียนฝึกฝนมมือในทิศทางต่างๆ โดยใช้เวลา 5 นาที
3. ผู้เรียนนำภาพคนและสัตว์ตามความสนใจ มาเปลี่ยนท่าทางให้ได้มากที่สุดลงบนกระดานวาดเขียน
4. ผู้เรียนเน้นเส้นรอบนอกให้เป็นภาพที่สมบูรณ์
5. ระบายสีให้สวยงามตามความชอบ
6. ทำความสะอาดวัสดุ - อุปกรณ์และเก็บให้เรียบร้อย
7. ให้ผู้เรียนเตรียมรูปภาพต้นแบบเกี่ยวกับคนและสัตว์ในลักษณะท่าทางตามต้องการ เพื่อใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมครั้งที่ 4

ครั้งที่ 4 : 1 ชั่วโมง (ใส่จินตนาการ)

1. ทบทวนความรู้เดิมแล้วแจกอุปกรณ์สำหรับปฏิบัติงาน
2. ผู้สอนทบทวนเรื่องการกำหนดขนาดที่เหมาะสมลงบนที่ว่างบนกระดาษ
3. ผู้เรียนฝึกฝนมือในทิศทางต่างๆ โดยใช้เวลา 5 นาที
4. ผู้เรียนปฏิบัติงานวาดภาพที่ตนเองเตรียมมา ตามขั้นตอนคือ การมองแยกส่วน, การวาดแบ่งส่วนและการเน้นเส้นรอบนอก
5. ผู้เรียนจินตนาการเพิ่มเติม แล้ววาดให้เป็นภาพที่สมบูรณ์
6. ทำความสะอาดวัสดุ - อุปกรณ์และเก็บให้เรียบร้อย

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

1. ใบงาน
2. แบบบันทึกข้อมูล
3. อุปกรณ์ในการวาดภาพ ได้แก่ กระดาษรองเขียน ตัวหนีบ กระดาษ 80 ปอนด์

ดินสอคำเบอร์ HB และยางลบ

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล

วัดผลจากการปฏิบัติงาน

การประเมินผล ประเมินการปฏิบัติงานจากใบงานและจากภาพผลงาน ดังนี้

ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	การปฏิบัติ	
		มี	ไม่มี
1	การฝึกการฝนมือ		
2	การปฏิบัติงานในขั้นตอนการฝึกการมองแยกส่วน		
3	การนำรูปเรขาคณิตมาใช้ร่างภาพ		
4	การใช้เส้นร่างภาพในขั้นตอนการร่างภาพ		
5	การนำรูปร่างพื้นฐานมาเปลี่ยนแปลงท่าทาง		
6	การเขียนเส้นรอบนอก		
7	งานมีความสะอาด		
เกณฑ์การผ่าน		☐	ผ่าน
มีการปฏิบัติงานในหัวข้อต่างๆ		☐	ไม่ผ่าน

แผนการสอนที่ 5

ชื่อกิจกรรม สรรหามาเล่า(ภาคปฏิบัติ)

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การวาดภาพเรื่องราว

เวลา 2 ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จุดประสงค์ปลายทาง
เพื่อให้ผู้เรียนวาดภาพโดยมีการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ
2. จุดประสงค์นำทาง
 - 2.4 ผู้เรียนสามารถวาดภาพเรื่องราวตามจินตนาการของตนเองได้
 - 2.5 ผู้เรียนสามารถกำหนดเรื่องราวและรายละเอียดได้สัมพันธ์กัน
 - 2.6 ผู้เรียนสามารถวาดรูปภาพแสดงเรื่องราวได้อย่างชัดเจน

สาระสำคัญ

การนำเสนอเรื่องราวเนื้อหาด้วยวิธีการวาดภาพ เป็นการแสดงออกทางความคิดเกี่ยวกับเรื่องราวที่ตนเองสนใจ ทำการวิเคราะห์ลักษณะของรูปทรงและความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่างๆ แล้วจัดวางเป็นภาพเรื่องราวตามความต้องการ

เนื้อหาสาระ

การปฏิบัติกรวาดภาพเรื่องราวตามจินตนาการ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้เรียนรับวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพ
2. ผู้สอนทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานร่วมกับผู้เรียน จากนั้นแยกกลุ่มปฏิบัติงานของตนเองตามอรรถาสัย
3. ผู้เรียนปฏิบัติการวาดภาพเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ความรู้ในครั้งก่อนๆ
4. ทำความสะอาดวัสดุ - อุปกรณ์และเก็บให้เรียบร้อย

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับวาดภาพ ได้แก่

1. กระดาษรองเขียน

2. กระดาษ 80 ปอนด์
3. ดินสอ
4. ขางลบ
5. ตัวหนีบ
6. สี

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล

วัดจากการปฏิบัติงานการวาดภาพเรื่องราว

การประเมินผล

ประเมินผลจากภาพผลงานตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตารางบันทึกการประเมินผล กิจกรรม “สรรหามาเล่า”

ที่	รายการประเมิน	ระดับความชัดเจน		
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี
1	ภาพผลงานแสดงถึงต่างๆ ต่อ ไปนี้			
2	- ภาพวาดแสดงเนื้อหาเรื่องราวได้
3	- รายละเอียดในภาพมีความสัมพันธ์กัน
3	- รูปทรงที่เป็นรายละเอียดของภาพมีความสมบูรณ์ใช้ชัดเจนดี
เกณฑ์การผ่าน		☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน		
ผู้เรียนสามารถภาพวาดแสดงเรื่องราวตามความคิดของตนเองได้				

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University
ใบความรู้

ใบความรู้

กิจกรรมภาษาภาพ

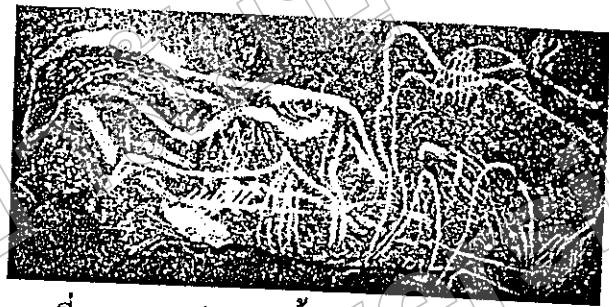
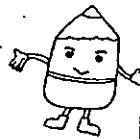
การวาดภาพ กับ มนุษย์

ประวัติศาสตร์ของมนุษย์ที่มีการค้นพบหลักฐานอย่างหนึ่ง คือ “ภาพเขียน” ซึ่งปรากฏอยู่บนผนังถ้ำตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์รู้จักการสื่อสารโดยใช้วิธีการ “วาดภาพ” มานานกว่า 18000 ปีก่อนคริสตกาลแล้ว

ภาพที่ 2 ภาพเขียนเล่าเหตุการณ์การล่าสัตว์บนผนังถ้ำของมนุษย์ยุคหินใหม่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ทะเลทรายลีปยาร์

ตัวอย่างนี้ด้วย

ภาพที่ 1 ภาพเขียนในถ้ำโฆเวต์ ประเทศฝรั่งเศส รูปม้าแสดคอดังหันและช้างแมมมอธท่ามกลางรอยหมิวุ่นซึ่งมนุษย์ชาวยุโรปในยุคหินจะล่ามาไว้เป็นอาหาร

ภาพที่ 3 ภาพฝาผนังถ้ำลาส์โกซ์ ที่ประเทศสเปนเป็นรูปม้าป่าลูกยิงด้วยลูกธนูเรื่องราวที่ปรากฏในภาพจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันและโลกอนาคต

ลักษณะของการวาดภาพ มี 2 ลักษณะ
การวาดในสิ่งที่มองเห็นอยู่รอบๆ ตัว
และ
การวาดจากสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ
อารมณ์หรือมาจากจินตนาการ

มนุษย์ กับ ธรรมชาติ

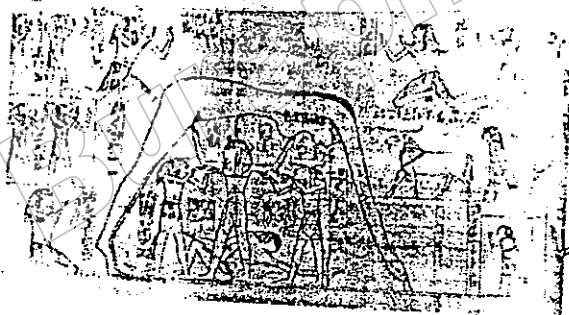
มนุษย์ เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ และธรรมชาติก็เป็นสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวมนุษย์

ดังนั้น การดำรงชีวิตของมนุษย์ในอดีตและปัจจุบันจึงผูกพันกับธรรมชาติเสมอมา มนุษย์เรียนรู้ด้วยการเลียนแบบธรรมชาติและถ่ายทอดไปสู่อีกคนหนึ่งด้วยภาษา หรือสื่อกลางอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ ได้แก่ การทำท่าทาง การพูดรวมทั้งการขีดเขียนเป็นเส้น รูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่างๆ สร้างภาพลงบนกระดาษหรือวัสดุอื่นๆ ได้ เช่น กระดาษ ผ้า ไม้ ดิน ผงหิน ฯลฯ แต่ละชนิดก็จะมีพื้นผิวเรียบ ขรุขระต่างกัน

ภาพที่ 4 อักษรภาพเฮียโรกราฟฟิค ซึ่งมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อภาษาคิดต่อกัน

ภาพที่ 5 การวาดเส้นบนฝาผนังของอียิปต์ สมัยประวัติศาสตร์ยุคโบราณแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

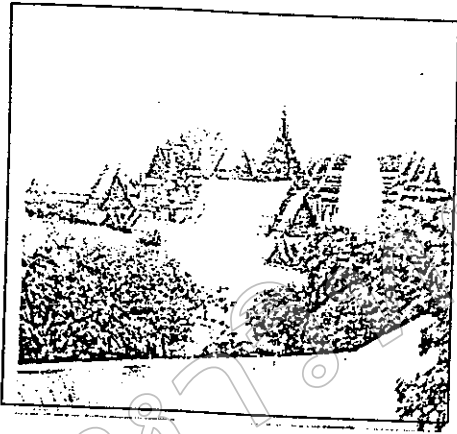

ภาพนี้ใช้รูปทรงและเส้น เพื่อสื่อสารเรื่องราวครับ

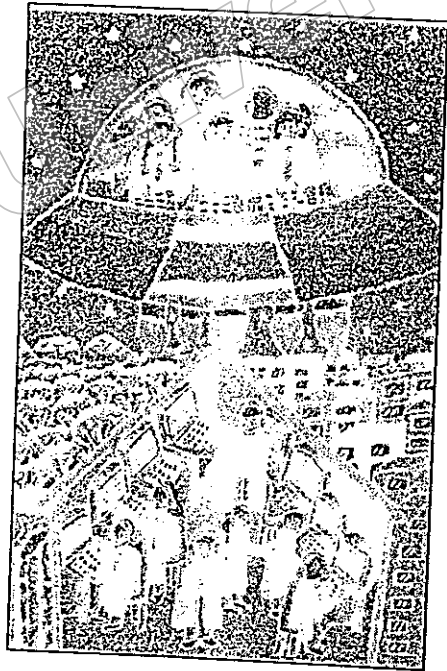
ความหมาย - ลักษณะของการวาดภาพ

การวาดภาพ คือ การขีด เขียนหรือ
ลากเส้นให้เกิดร่องรอย เป็นภาพ
มี 2 ลักษณะ จำได้ นะครับ

ภาพวัดพระแก้ว มีลักษณะภาพแบบเหมือนจริง

ภาพเทคโนโลยีของประเทศไทย
วาดในลักษณะใช้จินตนาการผสมผสานอยู่

รูปต้นแบบ

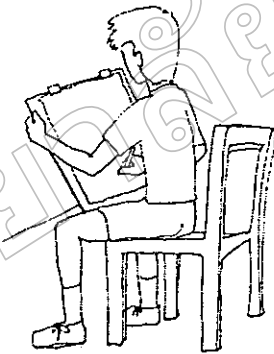
สิ่งที่นำมาเป็นตัวอย่างเวลาวาดรูปเราเรียกว่า “รูปต้นแบบ” มีทั้ง สิ่งมีชีวิต และ สิ่งไม่มีชีวิต ...เวลาวาดภาพใดไม่ได้ควรเตรียม “รูปต้นแบบ” ให้พร้อมนะคะ

รูปต้นแบบ มี 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

“รูปต้นแบบ 2 มิติ”

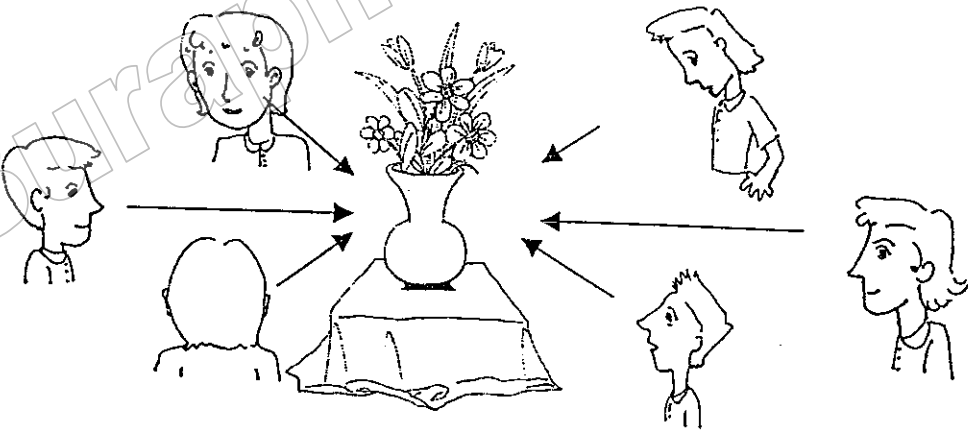

***มีการเคลื่อนไหวได้เพียง
ตำแหน่งเดียว คือ คนวาด

***มองเห็นรูปต้นแบบได้เพียง
ด้านกว้างและด้านยาว เท่านั้น

“รูปต้นแบบ 3 มิติ”

มองเห็นได้หลายมุม ด้านหน้า-หลัง ด้านข้างซ้าย-ขวา ด้านบน-ล่าง ฯลฯ
อาจมีการเคลื่อนไหว 2 ตำแหน่ง คือ คนวาด และ ต้นแบบ

ใบความรู้

กิจกรรม “สรรหามาเล่า”

👤 วางแผนการทำงาน

ขั้นที่ 1 ตั้งจุดมุ่งหมาย

คือ การกำหนดว่าต้องการวาดเกี่ยวกับสิ่งใด เช่น
ต้องการวาดเพื่อบอกเล่ากิจกรรมในวันปีใหม่

ขั้นที่ 2 กำหนดเรื่อง

คือ การกำหนดเนื้อเรื่องให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เช่น
วันปีใหม่กำหนดให้เป็นเรื่องราวของงานปาร์ตี้

ขั้นที่ 3 กำหนดเนื้อหา

คือ กำหนดรูปที่จะนำมาวาดในภาพตามเรื่องที่กำหนดไว้
เช่น เรื่องวันปีใหม่กำหนดให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับคนในครอบครัวและบรรยากาศภายในงาน

ขั้นที่ 4 เตรียมข้อมูล

คือ การเตรียมรูปภาพที่ต้องใช้ในการวาดถ้าเรายังไม่รู้จักรูปทรงนั้น
เช่น เรื่องวันปีใหม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับงานปาร์ตี้ของครอบครัวต้องเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับ
สิ่งของภายในงาน เช่น ของขวัญแบบต่างๆ เฟอร์นิเจอร์ภายในบ้าน ฯลฯ
แต่ถ้าวาดไม่เป็นก็จำเป็นต้องหาข้อมูลภาพจากหนังสือ ต่างๆ

👤👤 การเตรียมอุปกรณ์

คือ การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับวาดภาพ
ได้แก่ กระดาษ กระดานรองเขียน ดินสอ ดินสอ ยางลบ

👤👤👤 การเตรียมตัว

คือ การเตรียมความพร้อมของมือ

โดยฝึกขีดเส้นในทิศทางต่างๆ ฝึกควบคุมมือให้ลากเส้นได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ติดขัด

ข้อมูลภาพที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

ภาพที่ 1

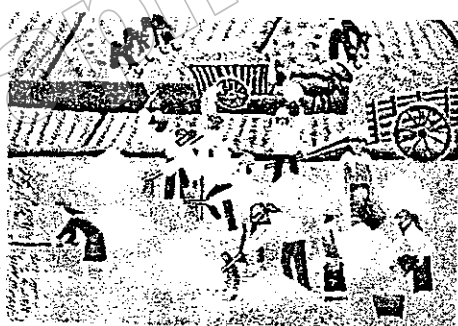
ภาพที่ 2

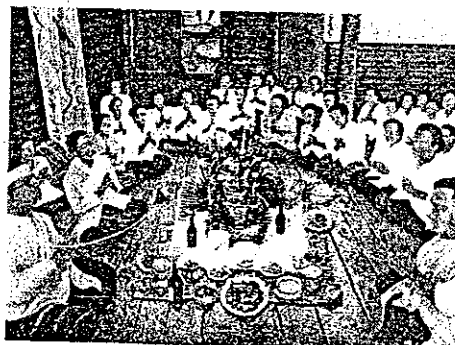
ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

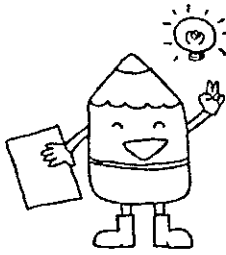

ใบความรู้

กิจกรรมกำเนิดภาพ

องค์ประกอบของการวาด

ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ประการ

รูป
ที่นำมาวาด
เรื่องราวเนื้อหา
ของภาพที่วาด

รูป...มาจากไหน ครับเพื่อนๆ

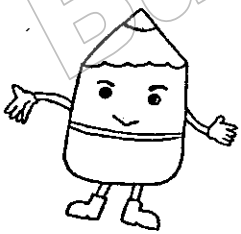

มองเห็นผมไหมครับเพื่อนๆ ลองส่องไฟซิ

รูปที่ เรามองเห็น เกิดจาก

“ การที่แสงส่องไปยังวัตถุต่างๆ ภาพจะสะท้อนเข้าสู่ดวงตาและสมองจะรับรู้ว่ามันเป็นภาพอะไรที่ตามองเห็น

ดังนั้นเมื่อเราได้รับรู้หรือเห็นภาพเมื่อมีแสงสว่าง ก็หมายความว่าได้รับรู้สิ่งต่างๆ ได้แก่ จุด เส้น ที่ว่าง รูปร่างและรูปทรงที่ประกอบกันขึ้นเป็นภาพนั้นแล้วละครับ...”

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดเป็นภาพมีอะไรบ้างนะ ???????

1. จุด และ การรวมตัวกันของจุด

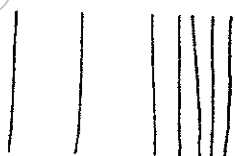

2. เส้น

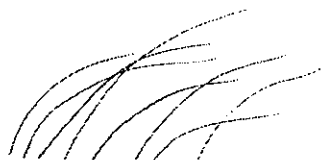

เส้น.....คือ ร่องรอยที่เกิดจากการใช้วัสดุ ขุด ขีด เขียน เราจะเห็นชัดเจนในด้านยาวมากกว่ากว้างและหนา นำมาสร้างเป็นรูปร่างต่างๆ ได้ ใช้สร้างความรู้สึกต่างๆ ในภาพได้นะครับ”

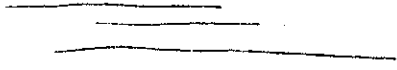
ล อ ง ม า ดู ภ า พ กั น

เส้นแนวตั้ง : แข็งแรง มั่นคง

เส้นโค้งยาว : อ่อนไหว นุ่มนวล พริ้วไหว

เส้นแนวนอน : สงบ ราบเรียบ

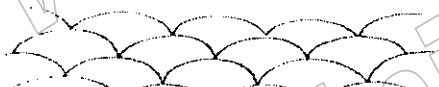
เส้นโค้งต่อเนื่องกัน : เคลื่อนไหว ไหลเลื่อน ต่อเนื่อง

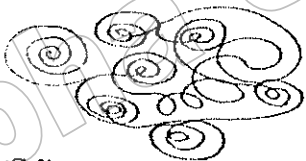
เส้นแนวเฉียง : ล้ม ทำลาย

เส้นหยัก : ชัดแย้ง ไม่ราบรื่น

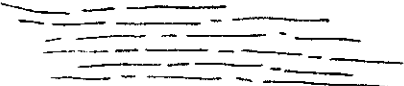
เส้นโค้งสลับเป็นจังหวะ : เพิ่มพูน อุดมสมบูรณ์

เส้นโค้งวน : วงเวียน งง ง่าย

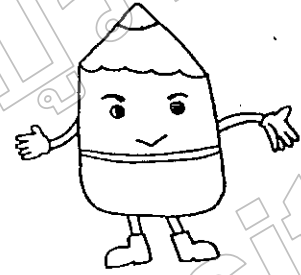
เส้นโค้งยาวกระจายออกในแนวตั้ง : งอกงาม เติบโต

เส้นประต่อเนื่อง : พลังความมีชีวิต

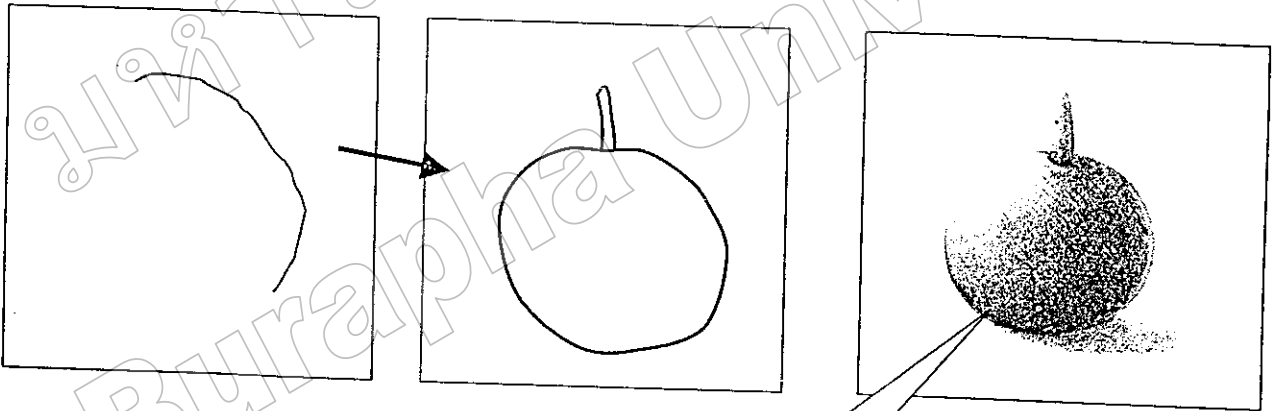
3. รูปร่าง

เส้นเค้าโครงของรูปเราเรียกว่า “รูปร่าง” แต่ถ้าเราวาดรูปให้
เกิดความรู้สึกหนาหรือรู้สึกว่ามีน้ำหนักและมีเนื้อเป็นแท่งตัน
เราจะเรียกว่า “รูปทรง” ครับเพื่อนๆ

4. รูปทรง

ภาพจำลองการเกิด.....รูปร่างและรูปทรง.....ครับ

กำหนดเส้นบนพื้นที่ว่าง ...ให้เส้นขดเป็นรูปร่าง..

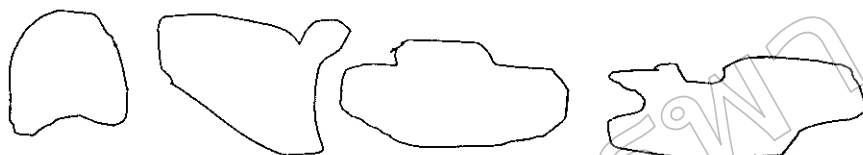
.....หรือเป็นรูปทรง
ด้วยการเพิ่มน้ำหนัก
แสงเงาก็ได้ครับ

รูปร่างพื้นฐาน ของ
รูปทรง ผมเองครับ!!

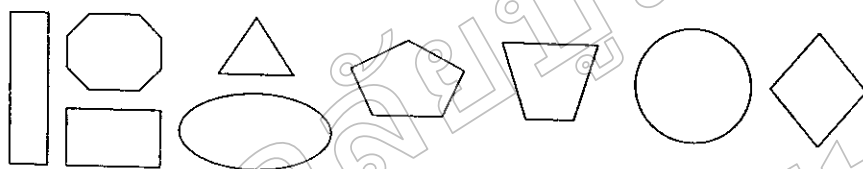
รูปร่าง

ปรากฏให้เห็นเพียงเส้นรอบนอก
แสดงเพียงส่วนกว้างและยาว ไม่เห็นความลึกหรือความหนา

รูปร่างแบบอิสระ

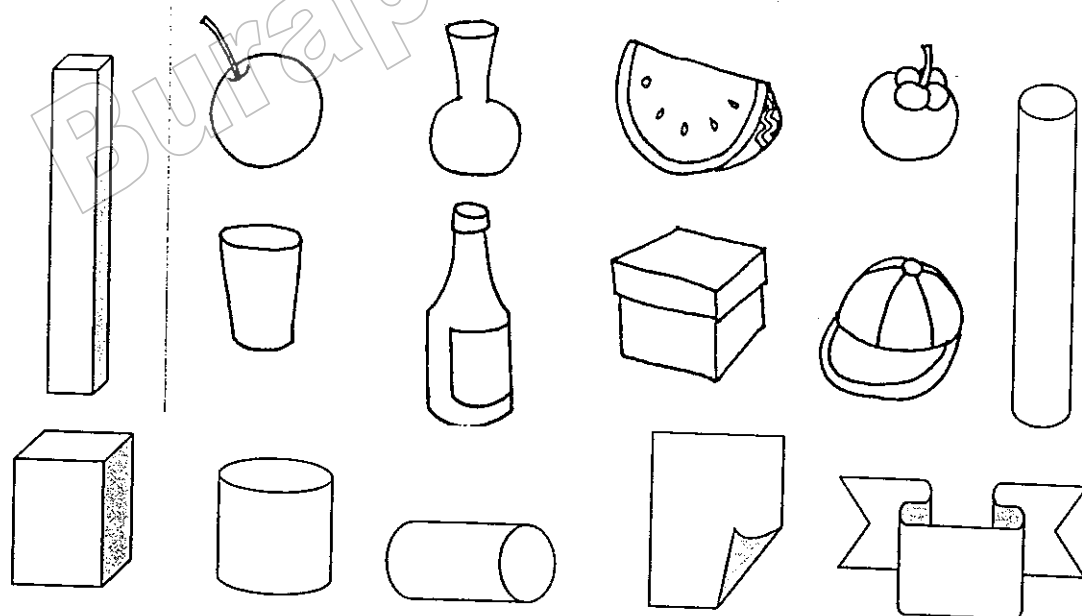

รูปร่างเรขาคณิต

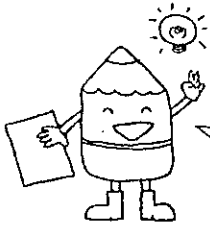
รูปทรง

โครงสร้างของรูปทรง สามารถมองเห็นทั้งส่วนกว้าง ยาวและหนาหรือลึก
รู้สึกมีน้ำหนักและมีเนื้อที่เป็นแท่งตันภายใน

ใบความรู้ กิจกรรมกำเนิดภาพ

ขั้นตอนในการวาดภาพ

เพื่อนๆ จะวาดภาพหรือยังครับ
??????

เตรียมตัวก่อนวาดภาพทุกครั้งจะทำให้วาดภาพได้สนุกขึ้น

มีเรื่องราวหลากหลายรูปแบบและรูปทรงของภาพก็จะไม่ซ้ำเดิม ๆ ด้วยนะครับ

ก่อนลงมือวาดเรา มา... ฝึนมือกัน

มาเริ่มจากฝึกควบคุมการทำงาน
ของมือกันก่อนดีกว่าครับ

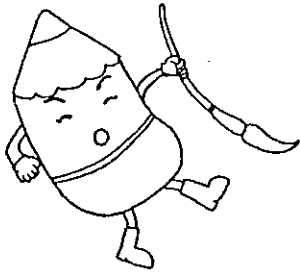
“การฝึนมือ...” ทำอย่างไร???

การฝึนมือเป็นการฝึกขีดและเขียนเส้นในทิศทางต่างๆ

เพื่อสร้างความเคยชินในการจับดินสอ การลากเส้น การบังคับมือ

ทำให้เกิดความคล่องแคล่ว สามารถเขียนและควบคุมเส้นได้ง่ายตามที่ต้องการ

ขั้นแรก..... การร่างภาพ

เลือกภาพที่ใช้เป็นต้นแบบแล้วเริ่ม
ร่างภาพกันเลยนะครับ

การร่างภาพ

คือ การใช้ เส้นร่าง วาดกำหนดเค้าโครงของรูปด้วยรูปเรขาคณิต
ให้ได้ลักษณะท่าทางและสัดส่วนตามที่เราเห็นมากที่สุด

มี ขั้นตอน ต่อไป นั้น ะ.....

ขั้นที่ 1

การมองแบบแยกส่วน. . . ใช้เพียงสายตาของเรา มอง มอง และมอง

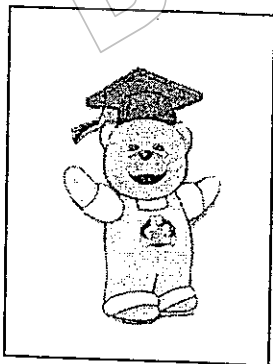
ขั้นที่ 2

การวาดแบ่งส่วน ใช้มือของเราวาดเบา เบา เบา เบา และเบา

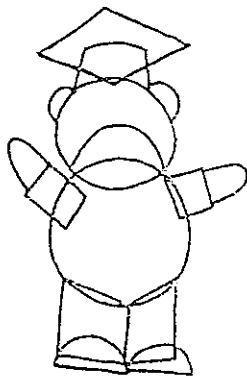
ขั้นที่ 3

มี 2 ลักษณะ

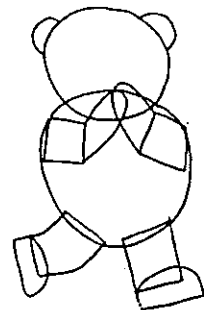
ภาพต้นแบบ

วาดเป็นรูปร่างพื้นฐาน

วาดเปลี่ยนท่าทาง

ชั้นที่ 2. การวาดเส้นรอบนอก

วาดเส้นล้อมรอบรูปร่างพื้นฐานเพื่อนๆ ก็จะได้ภาพที่
ใกล้เคียงกับรูปต้นแบบที่ต้องการแล้วครับ

การวาดเส้นรอบนอก

คือ การวาดเส้นล้อมรอบรูปร่างพื้นฐาน
ให้ได้ลักษณะรูปตามที่ต้องการ

ลักษณะของเส้นรอบนอก

มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่องกันตลอดแนวของรูปร่างพื้นฐาน

Burapha University

ภาพประกอบขั้นตอนการร่างภาพและการวาดเส้นรอบนอก
ขั้นตอนการร่างภาพจากการสังเกตต้นแบบ

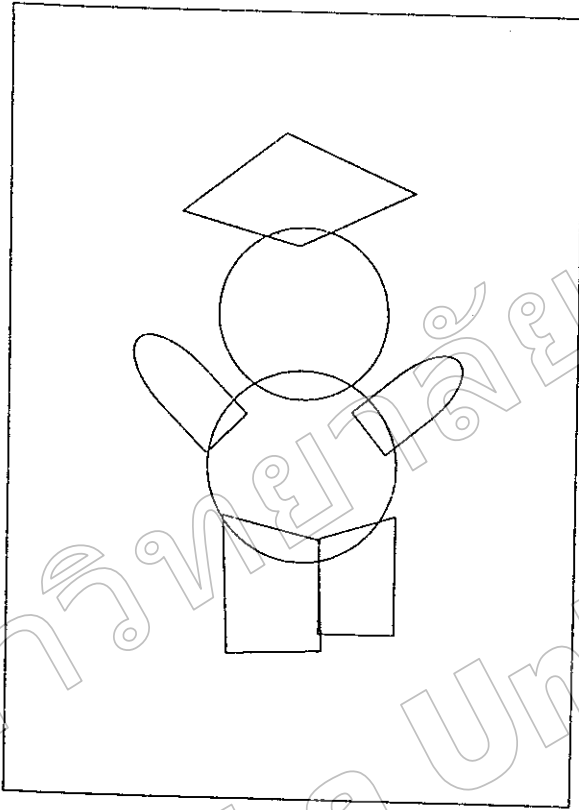
การร่างภาพขั้นที่ 1
การมองแบบแยกส่วน

การมองแบบแยกส่วนมีขั้นตอนคือ มอง มอง มอง มอง และมอง ดังนี้

- ขั้นที่ 1 มองแยกส่วนโดยใช้รูปเรขาคณิต
- ขั้นที่ 2 มองรูปต้นแบบ โดยไม่ต้องคำนึงถึงรายละเอียดบนร่างกาย
- ขั้นที่ 3 กำหนดรูปเรขาคณิตในการแยกส่วนให้ชัดเจนตามความเข้าใจเพื่อง่ายต่อการร่างภาพ

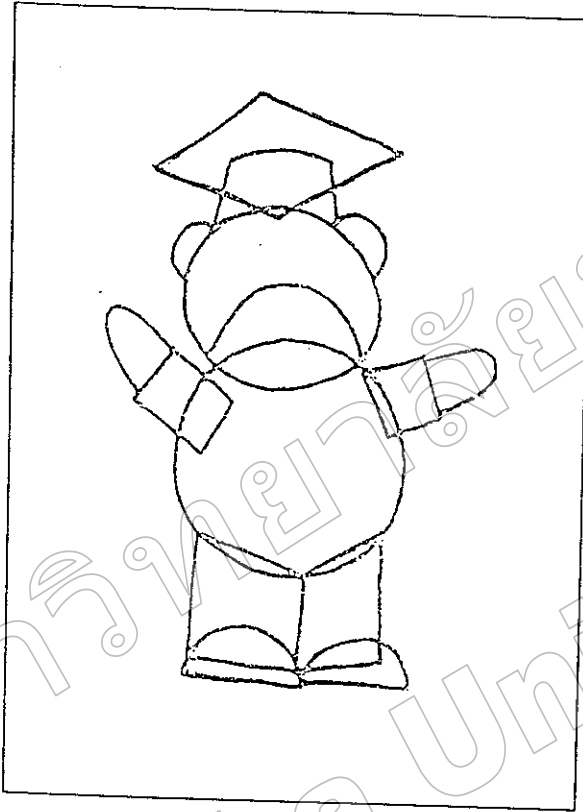
การร่างภาพขั้นที่ 2
การวาดแบ่งส่วน

การวาดแบ่งส่วนมีขั้นตอนคือ การวาดเบา เบา เบา เบา และเบาเบา ดังนี้

- ขั้นที่ 1 วาดภาพที่เกิดจากการมองในขั้นแรก ลงบนกระดาษโดยใช้เส้นร่าง
- ขั้นที่ 2 วาดภาพด้วยรูปเรขาคณิตที่เป็นโครงสร้างหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงรายละเอียด
- ขั้นที่ 3 กำหนดรูปเรขาคณิตในการแยกส่วนให้ชัดเจนตามความเข้าใจ เพื่อง่ายต่อการร่างภาพในขั้นต่อไป

การร่างภาพขั้นที่ 3
 ลักษณะที่ 1 วาดรูปร่างพื้นฐาน

การวาดรูปร่างพื้นฐานมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 มองและวาดรูปต้นแบบในลักษณะของรูปเรขาคณิตที่มีรายละเอียดมากขึ้น
 เช่น

- มีรูปเรขาคณิตของส่วนเท้า ทั้ง 2 ข้าง
- แขนเพิ่มเป็น 2 ส่วน
- ใบหน้ามี ส่วน บน-ล่าง และใบหู
- หมวกมี 2 ส่วน

ขั้นที่ 2 วาดรูปเรขาคณิตแทนส่วนต่างๆ ของรูปต้นแบบ ตามที่มองเห็นและตาม
 ความเข้าใจโดยใช้เส้นร่างเพื่อง่ายต่อการวาดเก็บรายละเอียดในขั้นสุดท้าย

การร่างภาพขั้นที่ 3

ลักษณะที่ 2 วาดเปลี่ยนท่าทางโดยใช้รูปร่างพื้นฐาน

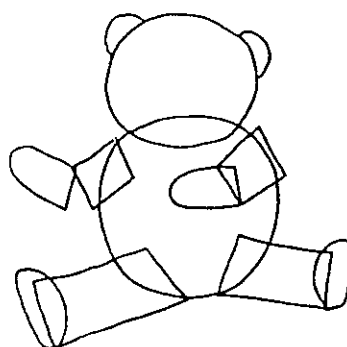
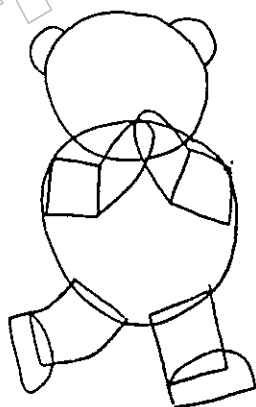
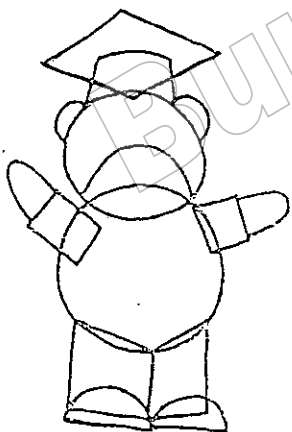
รูปต้นแบบ

จากรูปต้นแบบด้านบนสามารถวาดภาพเป็นรูปร่างพื้นฐานได้ตั้งภาพ ก และ
สามารถวาดเปลี่ยนท่าทางโดยใช้รูปร่างพื้นฐานได้ตั้งภาพ ข และ ค

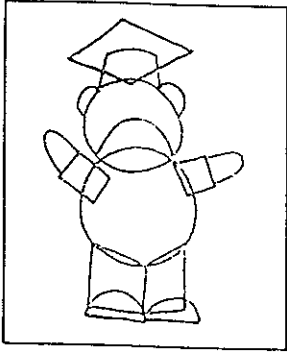
ภาพ ก รูปร่างพื้นฐาน

ภาพ ข เปลี่ยนเป็นท่าเดิน

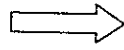
ภาพ ค เปลี่ยนเป็นท่านั่ง

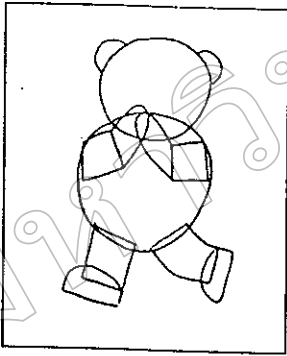
การวาดเส้นรอบนอก
การวาดเส้นรอบนอกจากรูปร่างพื้นฐาน

รูปร่างพื้นฐาน

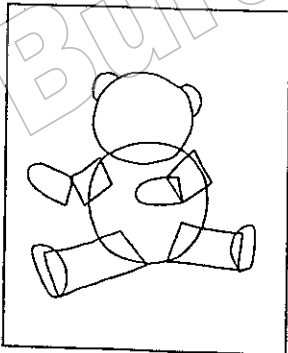
ภาพวาดเส้นรอบนอก

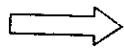
รูปร่างพื้นฐาน

ภาพวาดเส้นรอบนอก

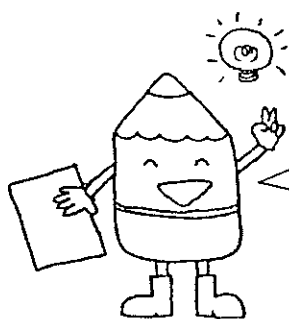
รูปร่างพื้นฐาน

ภาพวาดเส้นรอบนอก

ใบความรู้ กิจกรรมกำเนิดภาพ

วัสดุ - อุปกรณ์ในการวาดภาพ

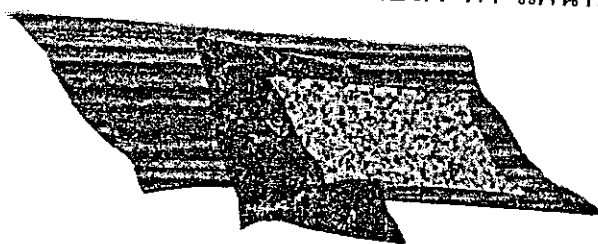
วัสดุ - อุปกรณ์ เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จในการวาดภาพ ใช้ให้เกิดความ
ชำนาญจะวาดภาพได้สนุกขึ้นนะครับ

เครื่องมือในการวาด

เครื่องมือในการวาด หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ขีด เขียน ให้เป็นลายเส้น
เช่น ดินสอดำ ปากกา แปรง ปากกาสักหลาด ฟองน้ำ กิ่งไม้ แท่งถ่าน ฯลฯ

ที่รองรับการเขียน

ที่รองรับการเขียน หมายถึง แผ่นระนาบที่ใช้รองรับการ
ขีด เขียน วาด ลากเส้น มีคุณสมบัติแตกต่างกันไปตามความต้องการ
เช่น กระดาษวาดเขียน กระดาษแข็ง-อ่อน กระดาษสี กระดาษสา
กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษลัง ผ้า แผ่นหนังหรือยาง ฯลฯ

อุปกรณ์ในการรองเขียน

อุปกรณ์ในการรองเขียน หมายถึง แผ่นระนาบที่ใช้สำหรับรองรับ กระดาษ โดยนำมายึดติดกระดาษให้คงที่ เช่น กระดานที่ทำจากไม้อัด กระดาษอัดหรืออะไรรักก็ได้ที่มีความเรียบแต่แข็งแรง เลือกใช้ขนาดตามความเหมาะสมของการทำงาน

อุปกรณ์ประกอบการเขียน

อุปกรณ์ประกอบการเขียน หมายถึง อุปกรณ์ที่ช่วยในการตัดยึดแผ่นกระดาษกับอุปกรณ์ในการรองเขียน เช่น ขาหยั่ง ตัวหนีบ หรือกระดาษกาว

วัสดุที่ช่วยในการแก้ไข

วัสดุที่ช่วยในการแก้ไข หมายถึง วัสดุที่ช่วยในการลบออกเมื่อทำผิดหรือไม่ตรงกับความต้องการ ได้แก่ ยางลบ ควรเลือกใช้แบบเนื้ออ่อนนุ่มๆ เพื่อความปลอดภัยของภาพวาดเมื่อมีการลบแก้ไข

.....ล้าง ทำความสะอาดและเก็บรักษา วัสดุ - อุปกรณ์ทุกชิ้นให้เรียบร้อยทุกครั้ง หลังจากการปฏิบัติงานเสร็จ
....รวมทั้งทำความสะอาดบริเวณรอบๆ และบนร่างกายของเพื่อนๆ ด้วยนะครับ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน

ใบงาน

กิจกรรม ภาษากาย

คำชี้แจง ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1

1. ผู้เรียนค้นคว้าจากสิ่งแวดลอมรอบตัว ทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หรือสิ่ง ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังในวัด ปฏิทิน กล้องสั่นค้า ของ ขนมห นังสือพิมพ์ หนังสือการ์ตูน หนังสือเรียนหรืออื่นๆ แผ่นโฆษณา เครื่องแต่ง กาย แก้วน้ำ กระจกน้ำ เป็นต้น

2. จดบันทึกลงในแบบบันทึกข้อมูล อาจจะได้ประเด็นจากการค้นคว้า ดังนี้

2.1 แหล่งที่ค้นพบว่ามีภาพวาดปรากฏอยู่

2.2 บันทึกชื่อหรือประเภทของภาพต่างๆ ที่พบ เช่น

1.2.1 เป็นภาพประเภทสิ่งมีชีวิต ประเภทต่างๆ

- คน มีลักษณะท่าทางอย่างไร ทำกิจกรรมอะไร
- สัตว์ มีประเภทใดบ้าง พฤติกรรมเป็นอย่างไร
- พืช มีลักษณะเด่นอะไร

1.2.2 เป็นภาพประเภทสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทต่างๆ

- สิ่งของเครื่องใช้

- ยานพาหนะ

- สถาปัตยกรรมต่างๆ , โบราณสถาน, สถานที่สำคัญต่างๆ

1.2.3 อื่นๆ

กิจกรรมที่ 2

ให้ผู้เรียนวาดภาพตกแต่งลงบนภาพสิ่งของ โดยเลือกวาดจำนวน 2 ภาพ ลง ในแบบบันทึกข้อมูล

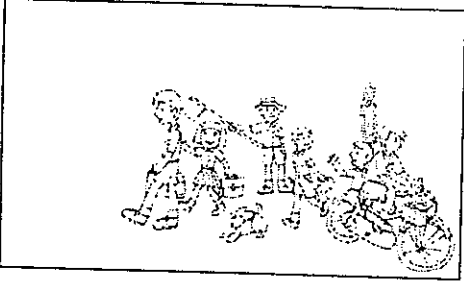
ใบงาน

กิจกรรมสรรหามาเล่า

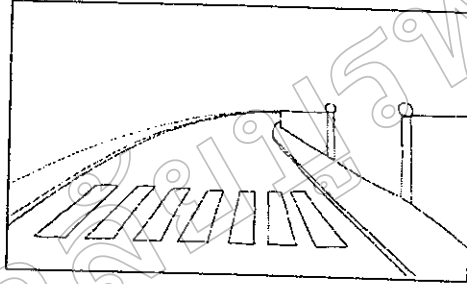
คำชี้แจง ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนจัดลำดับภาพต่างๆ โดยนำแผ่นใสมาวางซ้อนกัน

ภาพที่ 1

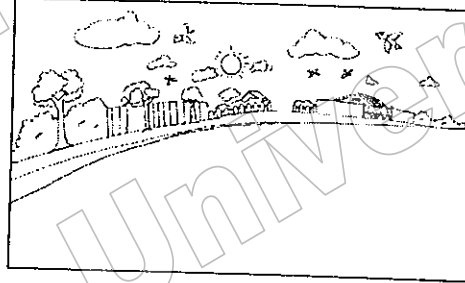
ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

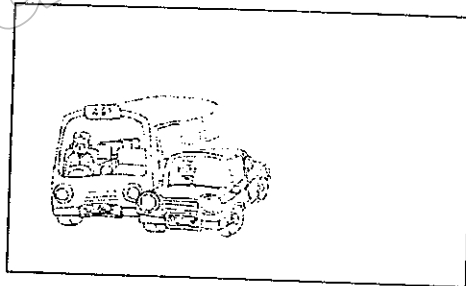
ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

กิจกรรมที่ 2 ให้ผู้เรียนวางแผนการทำงานของตนเองลงในแบบบันทึกข้อมูล ดังนี้

1. เขียนจุดมุ่งหมายในการวาดภาพ ลงในช่องที่ 1
2. เขียนหัวข้อเรื่อง ลงในช่องที่ 2
3. เขียนเนื้อหาของภาพ ลงในช่องที่ 3
4. เขียนข้อมูลที่ต้องค้นหาเพิ่มเติม ลงในช่องที่ 4

ใบงาน

กิจกรรม “กำเนิดภาพ”

ฐาน ก เรื่อง องค์ประกอบของการวาด

คำชี้แจง ใบงานนี้มีทั้งหมด 2 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนเขียนคำตอบหน้ารูปภาพที่เป็นรูปร่างกับรูปทรง

กิจกรรมที่ 2 ผู้เรียนเขียนโยงเส้นจับคู่ ลักษณะของเส้น กับ ความรู้สึกลึก ตามความเข้าใจ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน
กิจกรรม กำเนิดภาพ
ฐาน ข เรื่องชั้นตอนการวาด

คำชี้แจง ใบงานนี้มี 1 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนจัดลำดับชั้นตอนการวาดภาพ จากรูปภาพที่กำหนด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน
กิจกรรม กำเนิดภาพ
ฐาน ค เรื่องวัสดุ - อุปกรณ์ในการวาดภาพ

คำชี้แจง ใบงานนี้มี 1 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ด้วยวัสดุ 3 ชนิด ลงบนกระดาษ 6 แบบ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน

กิจกรรม “มองเห็นเป็นรูป”

คำชี้แจง กิจกรรมมองเห็นเป็นรูป มีกิจกรรมทั้งหมด 4 ครั้ง ดังต่อไปนี้

กิจกรรมครั้งที่ 1 ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเขียนเส้นร่างลงในกระดาษวาดรูป

กิจกรรมครั้งที่ 2 ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการมองแยกส่วนลงรูปภาพที่กำหนด

กิจกรรมครั้งที่ 3 ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการวาดรูปร่างพื้นฐานจากรูปภาพที่กำหนด

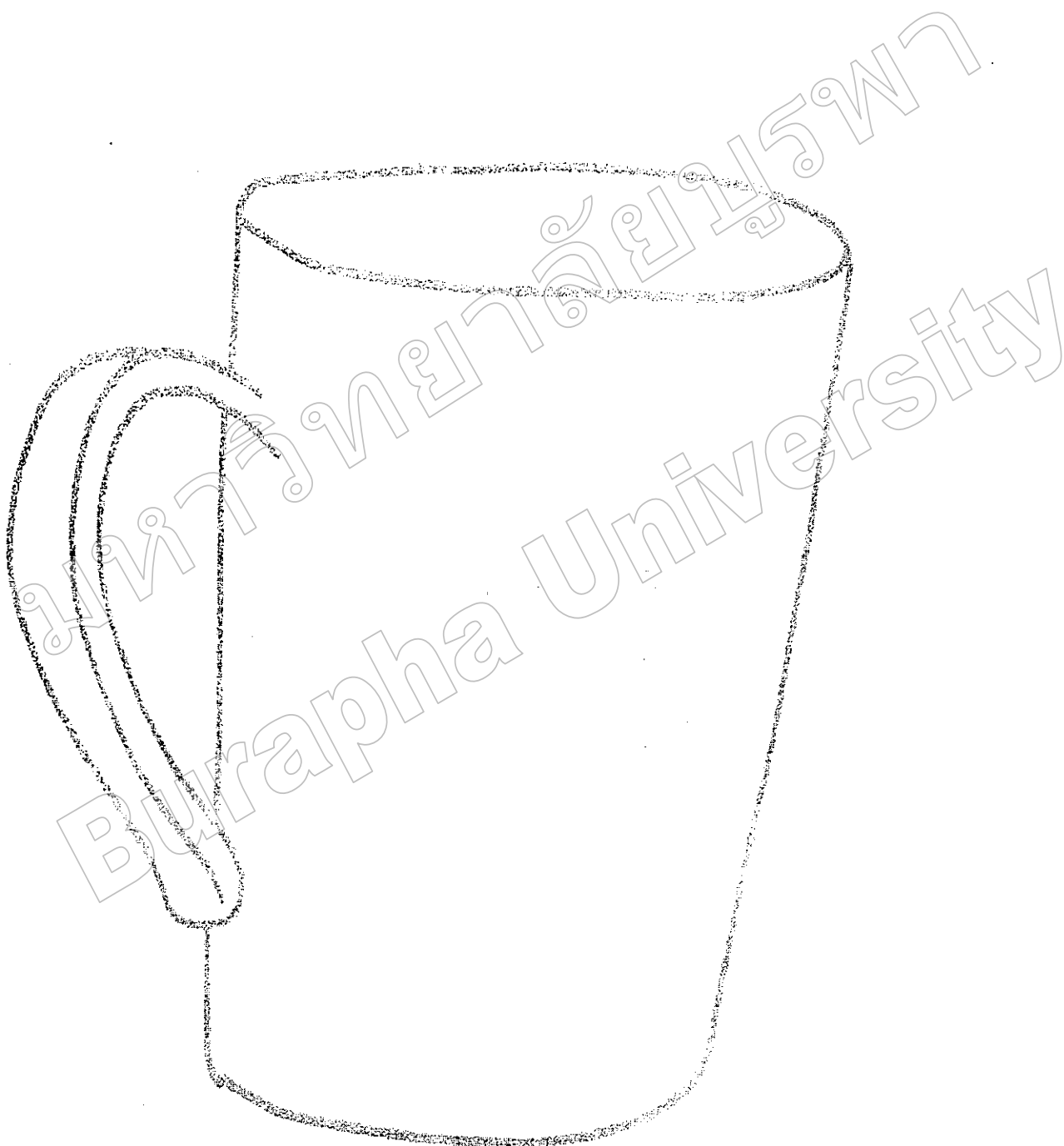
กิจกรรมครั้งที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมการวาดภาพอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้ภาพต้นแบบตาม
ความสนใจ

แบบบันทึกข้อมูล

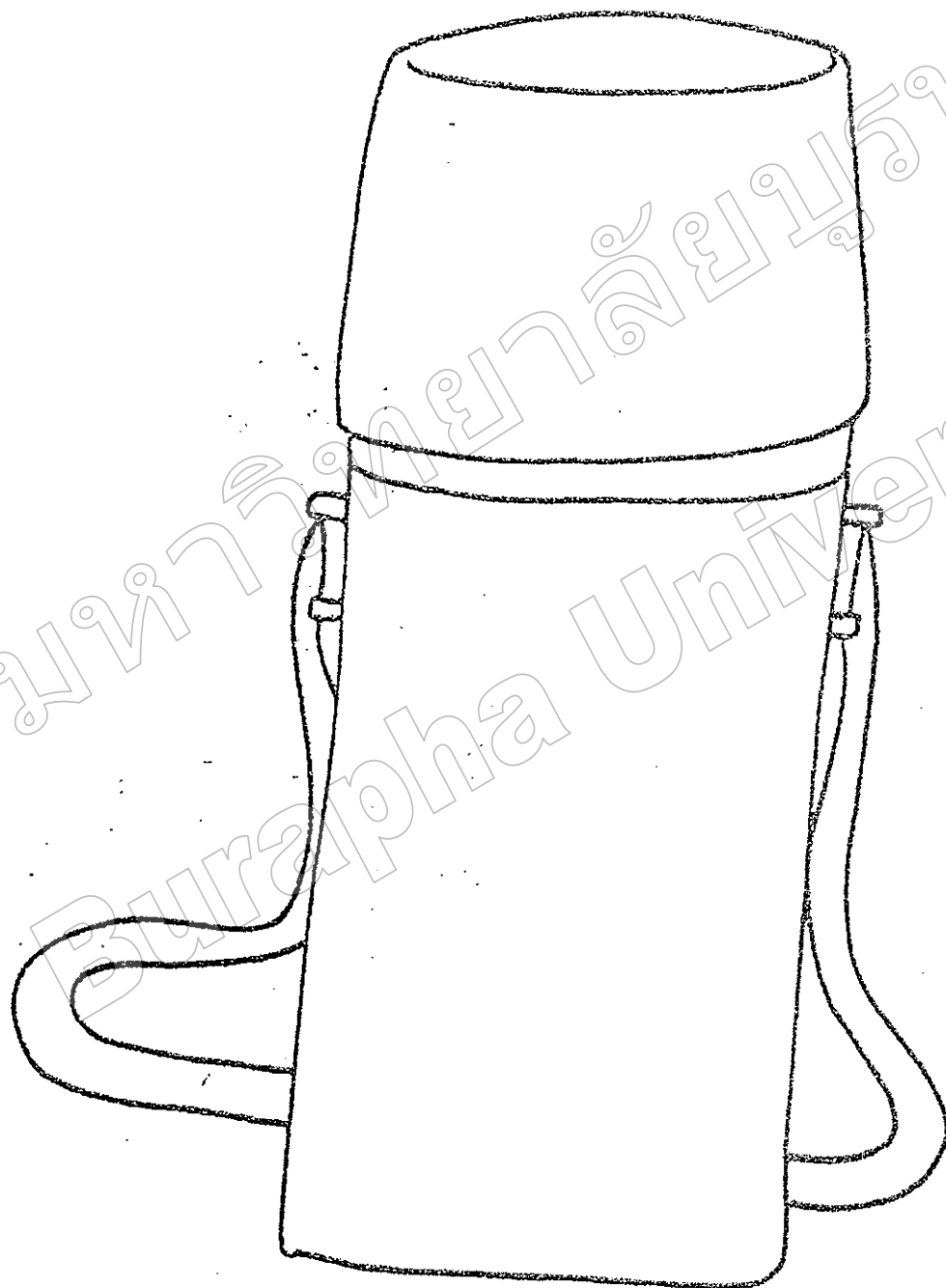
มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนวาดภาพตกแต่งสิ่งของจำนวน 2 ชิ้น โดยเลือกวาดจากรูปภาพที่กำหนดให้ทั้งหมด 3 ชิ้น ได้แก่ ภาพแก้วน้ำของฉัน, ภาพกระดิกน้ำของฉันและภาพสมุดของฉัน

ภาพที่ 1 “แก้วน้ำของฉัน”

ภาพที่ 2 “กระติกน้ำของฉันทน์”

ภาพที่ 3 “สมุดของฉัน”

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบบันทึกข้อมูล
ชื่อกิจกรรม สรรหามาเล่า

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้ใช้ปฏิบัติงานจากใบงานเรื่อง “สรรหามาเล่า” กิจกรรมที่ 2
กิจกรรมที่ 2

1. เขียนจุดมุ่งหมายในการวาดภาพ ลงในช่องที่ 1
2. เขียนหัวข้อเรื่องในการวาดภาพ ลงในช่องที่ 2
3. เขียนเนื้อหาของภาพ ลงในช่องที่ 3
4. เขียนข้อมูลที่ต้องค้นหาเพิ่มเติม ลงในช่องที่ 4

1.....

2.....

3.....

.....

.....

.....

.....

4.....

.....

.....

.....

.....

เริ่มวาดภาพ

แบบบันทึกข้อมูล

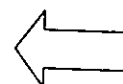
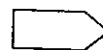
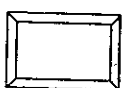
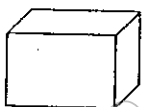
ชื่อกิจกรรม กำเนิดภาพ ฐาน ก เรื่อง องค์ประกอบของการวาด

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้ใช้ทำกิจกรรมจากใบงานเรื่อง องค์ประกอบของการวาด

กิจกรรมที่ 1 เขียนคำตอบตามความคิดเห็นหน้ารูปภาพที่เป็นรูปร่างและรูปทรงต่อไปนี้
โดยใช้คำตอบ 2 คำตอบ คือ

คำตอบที่ 1 รูปร่าง

คำตอบที่ 2 รูปทรง

กิจกรรมที่ 2 โยงเส้นจับคู่ ลักษณะของเส้น กับ ความรู้สึกตามความเข้าใจ

1. สงบ ราบเรียบ

2. เพิ่มพูน อุดมสมบูรณ์

3. ล้ม ทำลาย

4. ต่อเนื่อง ไหลเลื่อน เคลื่อนไหว

5. อ่อนไหว นุ่มนวล พริ้วไหว

6. แข็งแรง มั่นคง

7. งอกงาม เต็มโต

8. วนเวียน งงววย

9. ขัดแย้ง ไม่ราบรื่น

10. ความมีชีวิต

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อกิจกรรม กำเนิดภาพ ชาน ข. เรื่องขั้นตอนการวาด

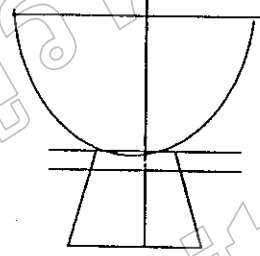
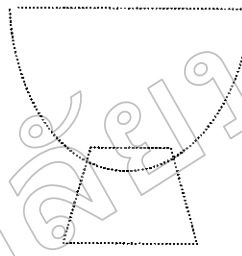
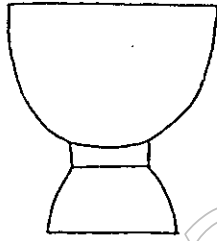
ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ใช้ปฏิบัติในฐานะการเรียนรู้เรื่องขั้นตอนการวาด

1. จัดลำดับขั้นตอนการวาดภาพโดยเขียนตัวเลขไว้ใต้ภาพที่กำหนด

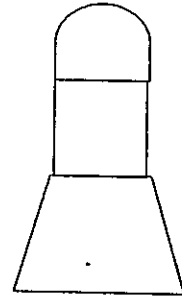
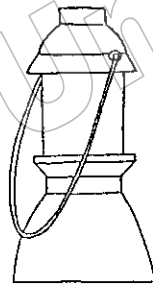
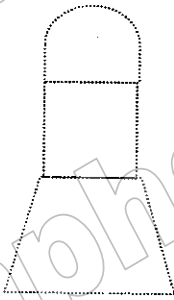

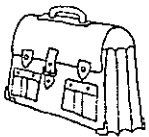
ภาพที่ 1

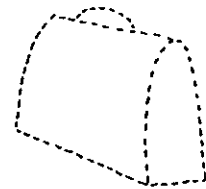
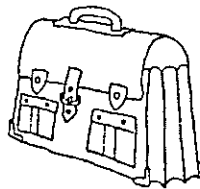
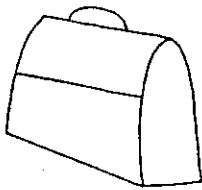

ภาพที่ 2

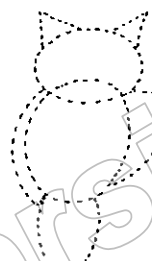

ภาพที่ 3

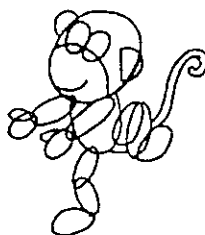
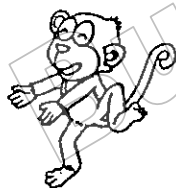

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อกิจกรรม กำเนิดภาพ ชูาน ค. เรื่อง วัสดุและอุปกรณ์ในการวาดภาพ

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ใช้ปฏิบัติในฐานการเรียนรู้เรื่อง วัสดุ - อุปกรณ์ในการวาดภาพ

1. ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ให้เกิดเป็นเส้น ร่องรอย ลงบนกระดาษชั้นที่ 1 ด้วยวัสดุสร้างภาพชั้นที่ 1, 2 และ 3
2. ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ให้เกิดเป็นเส้น ร่องรอย ลงบนกระดาษชั้นที่ 2 ด้วยวัสดุสร้างภาพชั้นที่ 1, 2 และ 3
3. ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ให้เกิดเป็นเส้น ร่องรอย ลงบนกระดาษชั้นที่ 3 ด้วยวัสดุสร้างภาพชั้นที่ 1, 2 และ 3
4. ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ให้เกิดเป็นเส้น ร่องรอย ลงบนกระดาษชั้นที่ 4 ด้วยวัสดุสร้างภาพชั้นที่ 1, 2 และ 3
5. ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ให้เกิดเป็นเส้น ร่องรอย ลงบนกระดาษชั้นที่ 5 ด้วยวัสดุสร้างภาพชั้นที่ 1, 2 และ 3
6. ผู้เรียนทดลอง ชีด เขียน ให้เกิดเป็นเส้น ร่องรอย ลงบนกระดาษชั้นที่ 6 ด้วยวัสดุสร้างภาพชั้นที่ 1, 2 และ 3

แบบบันทึกข้อมูล ชื่อกิจกรรม มองเห็นเป็นรูป

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานเรื่อง มองเห็นเป็นรูป มีทั้งหมด 4 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมครั้งที่ 1 (ตามองลองวาด)

ผู้เรียนปฏิบัติงานลงในกระดาษวาดรูป ดังนี้

1. ผู้เรียนฝึกฝนมือในทิศทางต่างๆ โดยใช้เวลา 5 นาที
2. ฝึกเขียนเส้นร่างลงบนกระดาษวาดรูป
3. ฝึกการมองแยกส่วนจากรูปต้นแบบในแบบบันทึกข้อมูล จำนวน 7 ภาพ

โดยเขียนเส้นซ้อนบนรูปภาพตามที่ตามองเห็นของตนเอง

กิจกรรมครั้งที่ 2 (หุ่นกระป๋อง)

ฝึกการวาดแบ่งส่วนและการวาดเส้นรอบนอก โดยปฏิบัติงานลงบนรูปภาพในแบบบันทึกข้อมูลจำนวน 7 ภาพ เริ่มต้นดังนี้

1. ผู้เรียนฝึกฝนมือในทิศทางต่างๆ โดยใช้เวลา 5 นาที
2. ผู้เรียนปฏิบัติงานจากใบงาน ดังนี้
 - 2.1 มองแยกส่วนโดยนำรูปเรขาคณิตมาแทนที่
 - 2.2 วาดรูปเรขาคณิตแทนค่าลงบนส่วนต่างๆ ของรูปต้นแบบในข้อที่ 1
 - 2.3 วาดรูปร่างพื้นฐานที่ได้จากการมองแยกส่วนด้วยเส้นร่างในช่องว่าง
 - 2.4 วาดเส้นรอบนอกซ้อนบนรูปร่างพื้นฐาน โดยไม่ต้องลบเส้นร่างออก
3. แจกอุปกรณ์ในการวาดภาพ
4. เลือกภาพที่ชอบที่สุดมาวาดลงบนกระดาษวาดเขียน โดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 3.1, 3.2 และ 3.3
5. วาดเส้นรอบนอกด้วยปากกาเมจิกสีดำ
6. ระบายสีให้สวยงามตามความชอบ

กิจกรรมครั้งที่ 3 (กล่องเคลื่อนไหว)

1. ฝึกการวาดเปลี่ยนท่าทางจากรูปร่างพื้นฐานที่ต้องการ ลงบนกระดาษวาดเขียนให้ได้ท่าทางมากที่สุด
2. วาดเส้นรอบนอกให้กับรูปร่างพื้นฐานท่าทางต่างๆ ด้วยปากกามจิกสีดำ
3. ระบายสีให้สวยงามตามความชอบ

กิจกรรมครั้งที่ 4 (ใส่จินตนาการ)

1. ผู้เรียนนำภาพที่ตนเองเตรียมมาวาดลงบนกระดาษรูป โดยประยุกต์ขั้นตอนการวาดภาพในการทำงาน
2. วาดรายละเอียดเพิ่มเติมและจัดองค์ประกอบของภาพตามความพอใจจนเป็นภาพที่สมบูรณ์
3. ระบายสีให้สวยงามตามความชอบ

แบบบันทึกข้อมูล
ชื่อกิจกรรม มองเห็นเป็นรูป
ครั้งที่ 1

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้มี 2 กิจกรรม จากใบงานเรื่อง มองเห็นเป็นรูป ครั้งที่ 1

กิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนปฏิบัติงานลงในกระดาษวาดเขียน ดังนี้

1. ฝึกการฝนมือลงในกระดาษแผ่นที่ 1
2. เขียนเส้นร่างทิศทางการต่างๆ ลงในกระดาษแผ่นที่ 2

กระดาษวาดเขียนแผ่นที่ 2

กระดาษวาดเขียนแผ่นที่ 1

แบบบันทึกข้อมูล
ชื่อกิจกรรม มองเห็นเป็นรูป
ครั้งที่ 2

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานเรื่อง มองเห็นเป็นรูป ครั้งที่ 2
ให้ผู้เรียนฝึกมองแยกส่วนรูปภาพโดยใช้ดินสอวาดแบ่งส่วนภาพ ด้วยการวาด
รูปเรขาคณิต ซ้อนลงบนรูปต้นแบบ ตามการสังเกต

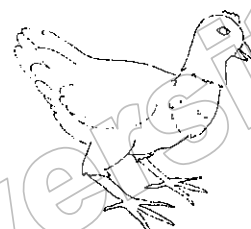
ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

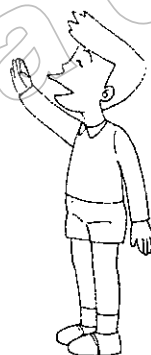
ภาพที่ 3

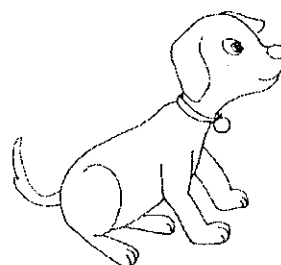
ภาพที่ 4

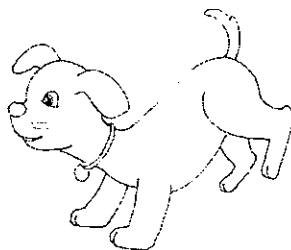
ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพที่ 7

แบบบันทึกข้อมูล
ชื่อกิจกรรม มองเห็นเป็นรูป
ครั้งที่ 3

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานเรื่อง มองเห็นเป็นรูป ครั้งที่ 2
 ให้ผู้เรียนฝึกวาดรูปร่างพื้นฐาน ดังนี้

1. วาดแบ่งส่วนรูปภาพ โดยการนำรูปเรขาคณิตที่ได้จากการมองแยกส่วน
 ในกิจกรรมครั้งที่ 2 มาวาด ลงในกรอบ ที่กำหนดให้
3. วาดเพิ่มเติมรายละเอียดจนได้ รูปร่างพื้นฐาน ที่ต้องการ
4. วาดเส้นรอบนอกของรูป ให้ชัดเจนตามการสังเกตของตนเอง

ภาพที่ 1 ภาพคนเดิน	ภาพที่ 2 ภาพคนหันหลัง
ภาพที่ 3 ภาพไก่	ภาพที่ 4 ภาพกระต่าย

แบบบันทึกข้อมูลกิจกรรมมองเห็นเป็นรูป ครั้งที่ 3(ต่อ)

<p>ภาพที่ 5 ภาพคนด้านข้าง</p>	<p>ภาพที่ 6 ภาพสุนัขนั่ง</p>
	<p>ภาพที่ 7 ภาพสุนัขวิ่ง</p>

แบบบันทึกข้อมูล
ชื่อกิจกรรม มองเห็นเป็นรูป
ครั้งที่ 4

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง แบบบันทึกข้อมูลนี้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานเรื่อง มองเห็นเป็นรูป ครั้งที่ 4

1. ให้ผู้เรียนฝึกมองแยกส่วน, วาดแบ่งส่วน, วาดรูปร่างพื้นฐานและเขียนเส้นรอบนอกจากภาพที่ตนเองสนใจ ลงในช่องว่าง
2. ผู้เรียนนำภาพที่ตนเองเตรียมมาวาดลงบนกระดาษวาดรูป โดยประยุกต์ขั้นตอนการวาดภาพในการทำงาน จากครั้งที่ 1, 2 และ 3
3. วาดเรื่องราวรายละเอียดเพิ่มเติมและจัดองค์ประกอบของภาพตามความพอใจจนเป็นภาพที่สมบูรณ์

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบและเกณฑ์การให้คะแนน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 1

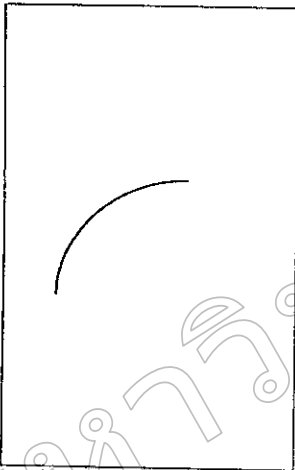
มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบทดสอบชุดที่ 1

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

วัน / เดือน / ปี.....เวลาที่ใช้ในการสอบ 10 นาที

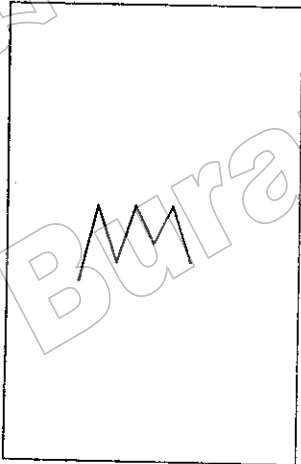
คำชี้แจง 1. ข้อสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ

2. นำเส้นที่กำหนดในช่องซ้ายมือมาวาดเพิ่มเติมเป็นรูปภาพสิ่งของเครื่องใช้
ลงในช่อง A

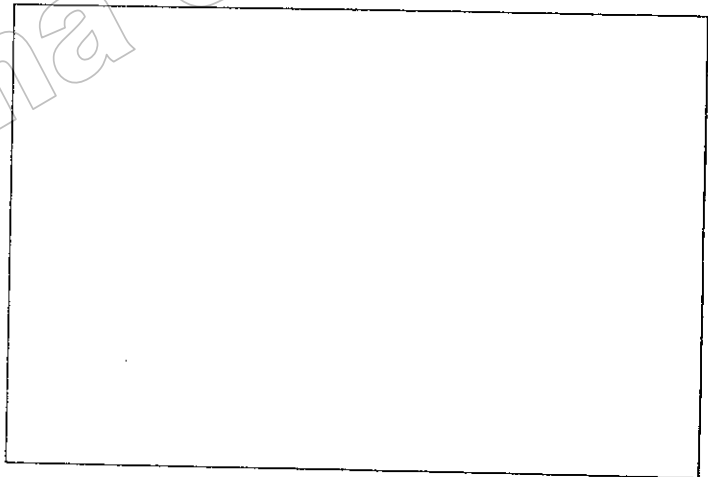
ข้อ 1.

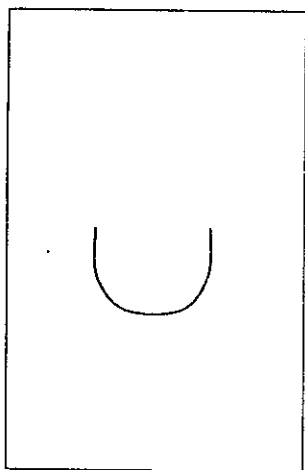
A

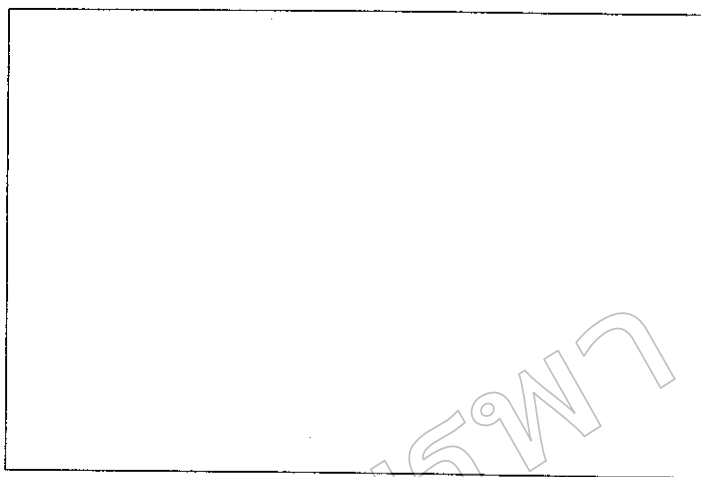
ข้อ 2.

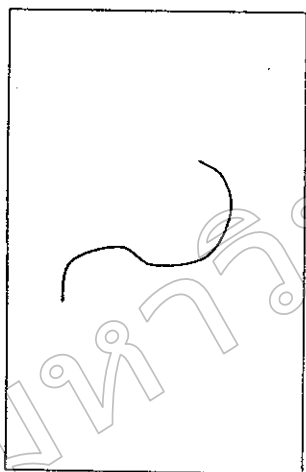
A

ข้อ 3.

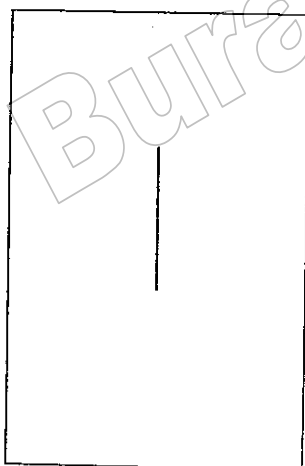
A

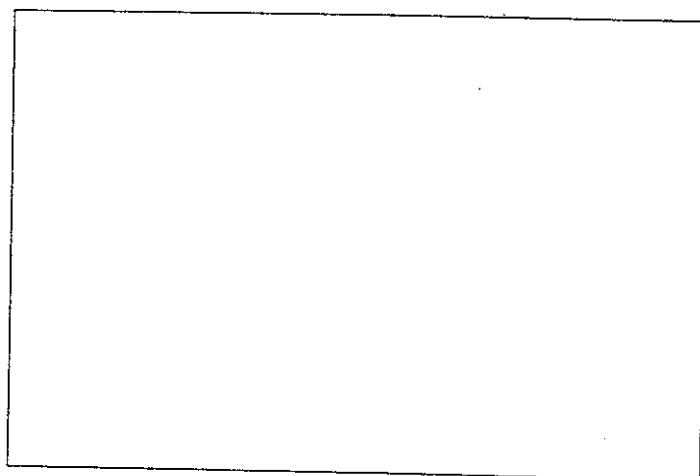
ข้อ 4.

A

ข้อ 5.

A

แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 2

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบทดสอบชุดที่ 2

ชื่อ.....นามสกุล..... เลขที่.....

วัน / เดือน / ปี.....เวลาที่ใช้ในการสอบ 20 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียน ลากเส้นต่อเต็มจุด ให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ จากภาพต้นแบบที่กำหนดให้

ภาพต้นแบบ

ช่องว่างสำหรับทำแบบทดสอบชุดที่ 2

แบบทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 3

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบทดสอบชุดที่ 3

ชื่อ.....นามสกุล..... เลขที่.....

วัน / เดือน / ปี.....เวลาที่ใช้ในการสอบ 30 นาที

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนวาดภาพแสดงความรู้สึกลงในช่องว่างด้วยดินสอ
2. กำหนดให้ภาพมีรูปคนและสัตว์อยู่ในภาพด้วย

ช่องสำหรับวาดภาพ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

เกณฑ์การให้คะแนนข้อทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 1

ข้อที่มีคะแนนดีและปานกลาง จะต้องแสดงดังต่อไปนี้

เกณฑ์	คำอธิบาย
คุณภาพของเส้น 1. ความคมชัด 2. ความต่อเนื่องของเส้น	1. เส้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนและความแม่นยำ 2. เส้นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเส้นรอบนอกของรูปที่ปรากฏและรอยต่อของเส้น ไม่มีการซ้อนกันจนเกิดช่องว่าง
ความประณีต 3. ความเป็นระเบียบของเส้น 4. ความสะอาด	3. ทิศทางของเส้นจัดวางสัมพันธ์กันอย่างเป็นระเบียบและแน่นอน 4. มีความหนักแน่นสะอาด ไม่ขาดตอน ไม่มีรอยขีดฆ่าหรือวาดใหม่
ความคล่องแคล่ว 5. การเคลื่อนไหวของเส้น 6. ความประสานกลมกลื่น 7. ความมั่นคงของมือ 8. ความมั่นใจ	5. การลากเส้นต้องแสดงการเคลื่อนไหวของมืออย่างคล่องแคล่วแม่นยำและมีจังหวะลีลา 6. ภาพที่วาดมีความต่อเนื่องสมบูรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนด 7. แสดงให้เห็นความแน่นอนในการลากเส้น ไม่มีการลากซ้ำในจุดเดิมจนเส้นขาดความคมชัด 8. แสดงความคล่องแคล่ว มีลักษณะของความแน่นอนหรือไม่มี การสับสนเกิดร่องรอย และมีขนาดเหมาะสมกับกรอบที่กำหนด
การใช้เส้นแสดงความคิด 9. ความงดงามของรูปทรง 10. ความชัดเจนของความคิด	9. สามารถแสดงความหมายของเส้นให้ปรากฏเป็นภาพที่ต้องการแสดงออกได้อย่างชัดเจน 10. ภาพที่วาดสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องและชัดเจน

เกณฑ์การให้คะแนนข้อทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 2

ข้อที่มีคะแนนดีและปานกลาง จะต้องแสดงสิ่งต่อไปนี้

เกณฑ์	คำอธิบาย
<u>ส่วนต่างๆ ของคน</u>	
1. ตา	1. ปรากฏเส้นขอบตาและลักษณะลูกตาแสดงให้เห็นตรงตำแหน่ง
2. คิ้ว	2. มีลักษณะของเส้นคิ้วปรากฏอยู่
3. ปาก	3. แสดงเส้นบอกหรือแสดงรูปปากตามกริยาอาการตรงตามตำแหน่ง
4. จมูก	4. มีลักษณะจมูกแสดงไว้ตรงตามตำแหน่ง
5. หู	5. ลักษณะหูควรมีเส้นรอบนอกและแสดงให้เห็นทั้ง 2 ข้าง
6. ผม	6. ควรแสดงรายละเอียดเป็นเส้นซิกแซกที่ด้านหน้าและด้านข้าง ทั้ง 2 ข้าง
7. ร่างกายท่อนบน	7. มีความยาวของลำตัวน้อยกว่าความยาวช่วงขา
8. แขน	8. มีการใช้เส้นที่แสดงลักษณะของข้อศอกหรือข้อพับแขนและข้อมือ
9. มือ	9. มีการเขียนเส้นให้เห็นเป็นลักษณะนิ้วมือ
10. ขา	10. มีการใช้เส้นที่แสดงตำแหน่งของหัวเข่าให้เห็น
11. เท้า	11. ลักษณะของเท้าเป็นรูปวงรี
12. การเคลื่อนไหว	12. แสดงลีลาเคลื่อนไหวของแขนและขาได้อย่างชัดเจน
13. ช่วงจังหวะของเท้า	13. ปลายเท้า มีทิศทางชัดเจน
<u>ภาพคนลักษณะรวม</u>	
14. หัว	14. หัวและลำตัวได้สัดส่วนสัมพันธ์กันตรงตามตำแหน่งจุด
15. ความสัมพันธ์ของปาก ตา หู	15. สามารถแสดงตำแหน่งของปาก ตา หู ได้อย่างสัมพันธ์กัน
16. ร่างกาย	16. ลักษณะสัดส่วนของหัวและตัวสัมพันธ์กันตามแบบและตำแหน่งจุด
17. แขน	17. ทิศทางของแขนกางออกด้านข้างตรงตามตำแหน่งจุด
18. ขา	18. ขามีขนาดได้สัดส่วนกับลำตัว
19. เครื่องแต่งกาย	19. มีรายละเอียดของเสื้อและกระโปรงให้เห็นและวาดตรงตำแหน่งจุด
20. การทรงตัว	20. มีการวาดลำตัวที่มีทิศทางการลอยตัวอยู่ในแนวเฉียง

เกณฑ์การให้คะแนนข้อทดสอบวัดทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชุดที่ 3

ข้อที่มีคะแนนดีและปานกลาง จะต้องแสดงดังต่อไปนี้

เกณฑ์	คำอธิบาย
รูปคน 1. ขนาด 2. สัดส่วน 3. ร่างกาย 4. ใบหน้า 5. ลำคอ 6. มือ 7. ลำตัว	1. มีการกำหนดขนาดของรูปได้เหมาะสมกับหน้ากระดาษ 2. สัดส่วนของคนมีความเหมาะสมกันในแต่ละส่วนของร่างกาย 3. มีรายละเอียดแสดงให้เห็นลักษณะของผู้ชายหรือผู้หญิง 4. มีรายละเอียดของคิ้ว ตา จมูก ปาก และหู(หูเห็นหรือไม่ก็ได้)ปรากฏอยู่ 5. มีลักษณะเส้นที่ต่อเชื่อมใบหน้ากับลำตัวเกิดขึ้น 6. มีลักษณะเส้นที่เป็นนิ้วมือให้เห็น 7. มีลักษณะการวาดที่แสดงให้เห็นว่ามีส่วนของเอวซ่อนอยู่ แบ่งลำตัวออกเป็นท่อนบนและท่อนล่าง
การจัดภาพ 8. หลักการจัดองค์ประกอบ	8. มีลักษณะของการจัดภาพแบบหนึ่งแบบใดเกิดขึ้นในภาพ ดังนี้ ➤ มีระยะเกิดขึ้น หรือ ➤ มีจุดเด่น-จุดรองโดยใช้ขนาดใหญ่-เล็กเกิดขึ้น หรือ ➤ มีการจัดภาพแบบเท่ากันหรือไม่เท่ากันเกิดขึ้น
ความชัดเจน 9. ความชัดเจนในเรื่องเนื้อหา 10. ความชัดเจนในเรื่องรูปทรง	9. มีการแสดงออกถึงเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง โดยรายละเอียดภายในภาพมีความหมายและสัมพันธ์กัน 10. รูปทรงในภาพมีขนาดและสัดส่วนที่สัมพันธ์กันเข้ากันได้ดี

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนตลาดสำโรง
เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร

เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544

ผู้วิจัยได้ไปสำรวจสภาพการจัดการเรียนสอนของโรงเรียนแกนนำการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และทำการเก็บข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แบบสัมภาษณ์เพื่อการเก็บข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร

ชื่อ..... อายุ..... ปี

วันที่สัมภาษณ์.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชาศิลปะและประสบการณ์ในกวรวาด
ภาพจากหัวข้อต่อไปนี้ ตามสภาพความเป็นจริง

1. นักเรียนนำวิธีการวาดภาพไปใช้ประกอบการเรียนวิชาใดบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. ภาพที่นักเรียนเคยวาดเป็นภาพเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง (ยกตัวอย่างให้ได้มากที่สุด)

1)	11)
2)	12)
3)	13)
4)	14)
5)	15)
6)	16)
7)	17)
8)	18)
9)	19)
10)	20)

3. นักเรียนใช้วิธีการใดบ้างในการวาดภาพ (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ พร้อมยกตัวอย่างภาพ)
- การวาดภาพจากการสังเกตของจริง ตัวอย่างภาพเช่น.....
 - การวาดภาพตามจินตนาการ(สร้างภาพตามความคิดหรือจากความทรงจำ) เช่น.....
 - การวาดภาพโดยดูแบบจากในหนังสือต่างๆ ตัวอย่างภาพเช่น.....
 - สอบถามวิธีการวาดจากผู้อื่น ตัวอย่างภาพเช่น.....

4. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ลักษณะของภาพที่ชอบวาด (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติม)

- ภาพวิวทิวทัศน์
- ภาพสิ่งปลูกสร้าง
- การแต่งกายแบบต่างๆ
- กริยาท่าทางมนุษย์
- สัตว์ประเภทต่างๆ
- สิ่งของเครื่องใช้
- สถานที่ต่างๆ ที่ประทับใจ
- ประเพณี/วัฒนธรรมไทย
- ภาพการ์ตูน
- อื่นๆ.....

5. ให้นักเรียนวาดภาพด้วยดินสอ (ไม่ต้องระบายสี) เรื่อง “บ้านของฉัน” ลงในกรอบสี่เหลี่ยม พร้อมเขียนบรรยายสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่องที่วาดและวิธีการที่ใช้วาดภาพของตนเองไว้ได้ภาพ

แบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพของหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสอบถามเพื่อใช้ในการหาคุณภาพของหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของส่วนประกอบของหลักสูตร

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของส่วนประกอบหลักสูตร ดังนี้

1. ความเหมาะสมของหลักการและเหตุผล
2. ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร
4. ความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียน
5. ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้
6. ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องแสดงความคิดเห็น

ส่วนที่	ความเหมาะสมของส่วนประกอบของหลักสูตร	ผลการพิจารณา		
		ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
1	หลักการและเหตุผล 1. เป็นการเสริมความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพให้กับผู้เรียนเพื่อเพิ่มทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ 2. เป็นการเสริมความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพ โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันของตนเอง 3. เป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างทักษะการวาดภาพอย่างมีขั้นตอน 4. เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฝึกการรับรู้ ฝึกการวาดภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างอิสระ	

เอกสารแบบสอบถาม ตอนที่ 1 (ต่อ)

ส่วน ที่	ความเหมาะสมของส่วนประกอบของหลักสูตร	ผลการพิจารณา		
		ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
2	<p><u>จุดมุ่งหมายของหลักสูตร</u></p> <p>ก. จุดมุ่งหมายทั่วไป เพื่อพัฒนาความสามารถในการวาดภาพและการรับรู้รวมทั้ง รู้จักประยุกต์ใช้แหล่งการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ข. จุดมุ่งหมายเฉพาะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพ 2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการใช้มือ 3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการรับรู้ 4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างภาพได้ตามการรับรู้
3	<p><u>โครงสร้างของหลักสูตร</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เนื้อหาสาระ <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการวาดภาพ - ความรู้พื้นฐานในการวาดภาพ - วิธีการประยุกต์ความรู้ 2. อัตราเวลาเรียน <ul style="list-style-type: none"> - แผนการสอนที่ 1 - แผนการสอนที่ 2 - แผนการสอนที่ 3 - แผนการสอนที่ 4 - แผนการสอนที่ 5 - แผนการสอนที่ 6 3. เวลาเรียนตลอดหลักสูตร

เอกสารแบบสอบถาม ตอนที่ 1 (ต่อ)

ส่วน ที่	ความเหมาะสมของส่วนประกอบของหลักสูตร	ผลการพิจารณา		
		ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
4	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - แผนการสอนที่ 1 - แผนการสอนที่ 2 - แผนการสอนที่ 3 - แผนการสอนที่ 4 - แผนการสอนที่ 5 - แผนการสอนที่ 6
5	แนวการวัดและประเมินผล - แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน - แบบประเมินระหว่างเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. หลักการและเหตุผล.....
.....
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....
.....
3. โครงสร้างหลักสูตร
 3.1 ระยะเวลาเรียน.....
 3.2 เนื้อหาสาระ.....

4. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....
.....
5. การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....
.....

เอกสารแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารประกอบของหลักสูตร

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้

1. ความครอบคลุมของเนื้อหา
2. ความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องแสดงความคิดเห็น

ส่วน ที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารประกอบของหลักสูตร	ผลการพิจารณา		
		ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
1	ความครอบคลุมของเนื้อหา			
	1. ความหมายของการวาดภาพ
	2. ความรู้พื้นฐานของการวาดภาพ
	- หลักทางศิลปะ
	- วิธีการวาดภาพ
	- ขั้นตอนการวาดภาพ
	3. การประยุกต์ความรู้
2	ความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร			
	1. เนื้อหาสาระกับจุดประสงค์			
	- แผนการสอนที่ 1
	- แผนการสอนที่ 2
	- แผนการสอนที่ 3
	- แผนการสอนที่ 4
	- แผนการสอนที่ 5
	- แผนการสอนที่ 6

เอกสารแบบสอบถาม ตอนที่ 2 (ต่อ)

ส่วน ที่	ความเหมาะสมของส่วนประกอบของหลักสูตร	ผลการพิจารณา		
		ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย
2	2. เนื้อหาสาระกับกิจกรรม			
	- แผนการสอนที่ 1
	- แผนการสอนที่ 2
	- แผนการสอนที่ 3
	- แผนการสอนที่ 4
	- แผนการสอนที่ 5
	- แผนการสอนที่ 6
	3. ประเมินผลท้ายแผนการสอน			
	- แผนการสอนที่ 1
	- แผนการสอนที่ 2
	- แผนการสอนที่ 3
	- แผนการสอนที่ 4
- แผนการสอนที่ 5	
- แผนการสอนที่ 6	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ความครอบคลุมของเนื้อหา.....
 - 1.1 ความหมายของการวาดภาพ.....
 - 1.2 ความรู้พื้นฐานในการวาดภาพ.....
 - 1.3 การประยุกต์ใช้ความรู้.....
2. ความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร.....
 - 2.1 เนื้อหาสาระกับจุดประสงค์.....
 - 2.2 เนื้อหาสาระกับกิจกรรม.....
 - 2.3 การประเมินผลท้ายแผนการสอน.....

แบบสอบถามเพื่อประเมินหลักสูตรของนักเรียน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินผลหลักสูตรของนักเรียน ที่ผ่านการทดลองใช้หลักสูตร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรเสริมทักษะศิลปะ ด้านการวาดภาพ ซึ่งความคิดเห็นที่ได้ในครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อคะแนนในวิชาเรียนอื่นๆ แต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้สอนจึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด มีทั้งหมด 5 ระดับ
หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น 5 ระดับมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้เรียนมีความเห็นด้วยและพึงพอใจมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้เรียนมีความเห็นด้วยและพึงพอใจมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้เรียนมีความเห็นด้วยและพึงพอใจพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ผู้เรียนมีความเห็นด้วยและพึงพอใจน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้เรียนมีความเห็นด้วยและพึงพอใจน้อยมากที่สุด

ผู้สอนขอแสดงความขอบคุณที่ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเขียนข้อเสนอแนะลงในช่องว่างด้วยตนเอง มา ณ โอกาสนี้จะ

รชนีกร ไพศาล

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ที่	รายการข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1	<p>ความคิดเห็นต่อเนื้อหาในบทเรียนที่เรียนจบไปแล้ว</p> <p>1. บทเรียนมีความน่าสนใจ</p> <p>2. บทเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพที่เข้าใจได้ง่าย</p> <p>3. บทเรียนช่วยเสริมสร้างให้เห็นความสำคัญและความสัมพันธ์ของการวาดภาพกับชีวิตประจำวัน</p> <p>4. บทเรียนช่วยเสริมสร้างให้รู้จักค้นคว้าและการใช้สื่อการเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>5. บทเรียนช่วยเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับวิธีการวาดภาพ โดยอาศัยรูปร่างเรขาคณิตในขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การมองแยกส่วนโครงสร้าง การฝึกฝนมือ การร่างภาพและการเน้นเส้นรอบนอก</p>

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ที่	รายการข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
2	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
	1. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ
	2. นักเรียนสนุกสนานและได้รับความรู้ จากการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร
	3. นักเรียนได้ประสบการณ์จากการเรียน ได้แก่ การฝึกการมอง การฝนมือ การร่างภาพและการเน้นเส้นรอบนอก
	4. นักเรียนต้องการให้ครูสอนแบบมีกิจกรรมให้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน
	5. นักเรียนต้องการให้มีการศึกษาค้นคว้าใบความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มและปฏิบัติงานเดี่ยวของแต่ละคน
	6. นักเรียนต้องการให้มีการสรุปความรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนภายหลังจากศึกษาใบความรู้แล้ว
	7. นักเรียนต้องการให้มีการสาธิตวิธีการวาดภาพในขั้นตอนต่างๆ

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ที่	รายการข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
3	<p>ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียน</p> <p>1. การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ทำให้บทเรียนสนุกและน่าสนใจ</p> <p>2. การเรียนโดยมีภาพผลงานศิลปะเป็นตัวอย่างทำให้เกิดความเข้าใจดี</p> <p>3. การศึกษาค้นคว้า โดยใช้ใบความรู้ทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น</p> <p>4. นักเรียนต้องการทบทวนความรู้ โดยการเขียนลงในแบบบันทึกความรู้</p> <p>5. นักเรียนต้องการทบทวนความรู้ โดยการฝึกปฏิบัติงานจากใบงาน</p> <p>6. นักเรียนต้องการให้มีการสนทนาภาพด้วยวัสดุอื่นๆ</p> <p>7. นักเรียนต้องการให้ครูเตรียมภาพต้นแบบหลากหลายประเภทในการวาดภาพ</p> <p>8. นักเรียนมีความสะดวกสบาย ในการเตรียมภาพต้นแบบจากเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน</p>

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพหลักสูตรและแบบทดสอบ

1. บุปผา พงษ์ไพบูลย์	ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต1
2. บุญปรุง อุดมผล	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนตลาดสำโรง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต1
3. ธ.ธานินทร์ บุญขาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนตลาดสำโรง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต1
4. สมพงษ์ อินมาลา	อาจารย์ 2 ระดับ 7 ช่วยราชการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต1
5. สมาน สรรพศรี	อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
จังหวัดชลบุรี